SVOBODA

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCVIII. No. 173. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, SEPTEMBER 11, 1991. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 11-го ВЕРЕСНЯ 1991 Ч. 173. РІК XCVIII.

ГАЛИЦЬКА АСАМБЛЕЯ ВІДБУЛА НАРАДИ

Тернопіль (УНІАР). — Тут у п'ятницю, 6-го вересня, о 10-ій год. ранку в Палаці Культури ім. Леся Курбаса розпочала працю друга об'єднана сесія Львівської, Івано-Франківської і Тернопільської Обласних Рад народних депутатів. На сесію прибули також керівники інших областей України. Представники Волинської і Чернівецької областей висловили своє бажання стати членами Асамблеї.

На денний порядок сесії поставлено чотири питання: про політичну ситуацію в Україні, з доповіддю на цю тему виступив голова Львівської Обласної Ради народних депутатів Вячеслав Чорновіл; про вибори президента України — доповідач Богдан Бойко, перший заступник голови Тернопільського Обласного Виконавчого Комітету; про реалізацію системи державної влади та місцевого самоврядування в регіоні — виступив Микола Яковина, голова Івано-Франківської Обласної Ради народних депутатів; про реалізацію в регіоні урядової програми надзвичайних заходів для стабільної економіки — доповідач Володимир Олійник. Праця Галицької Асамблеї тривала один день.

Сесія виробила ухвалу про політичну ситуацію в Україні, у якій сказано: не допустити до відродження злочинної Комуністичної Партії України і Союзу під виглядом будь-яких партій чи рухів, вилучити фонди, що їх Компартія прямо чи посередньо вкладала у спільні підприємства, кооперативи та інші економічні утворення, розглянути питання про доцільність її дальшого існування; обравши тимчасові виконавчі комітети, розпустити місцеві ради, що скомпромітували себе співпрацею із структурами КПУ та провести нові вибори; відтворити ухвалу попередньої сесії Галицької Асамблеї про єдність і територіяльну цілість України як гарантію політичної та економічної стабільности у республіці і Європі; повернути до підпорядкування Обласних Рад радіо і телебачення, органи внутрішніх справ, управління пресою; внести пропозицію до ВР України про негайну ліквідацію районних та міських структур КГБ, позбавити їх функцій політичної поліції; активно сприяти створенню національної ґвардії як основи майбутньої української армії — оборонця демократії і незалежности; внести пропозицію до ВР України про її розпущення після обрання президента України і про призначення нових виборів до парляменту України.

Відбувся надзвичайний з'їзд НПУ

Київ (УНІАР). — Тут в суботу, 7-го вересня, відбувся третій, надзвичайний з'їзд Народної Партії України. На з'їзд прибули 217 делеґатів з 22-ох областей України.

Основним питанням порядку денного з'їзду було висунення кандидатури на пост президента України. Таким кандидатом став голова НПУ Леопольд Табурянський. На з'їзді обговорювалися завдання партії на біжучий момент, звіт про працю, вибори до Ради партії і питання реєстрації НПУ, що відбулася 28-го серпня **1991 року. Партія нараховує 4,000 осіб.**

З доповіддю виступив заступник голови партії Борис Лемехов. На з'їзді було заслухано інформацію про працю партії у часи спроби державного перевороту 19-21-го серпня. Відзначено велику активність членів НПУ, у приготованні і підписанні заяв та звернень, вироблених Радою демократичних партій у той час.

Помер М. Голінко, колишній предсідник 245-го Відділу УНС

Трентон, Н.Дж. — В неділю, 8-го вересня, помер тут на 78-му році життя Микола Голінко колишній довголітній предсідник 245-го Відділу УНСоюзу, Т-ва Запорізька Січ.

Похорони покійного відбудуться в четвер, 12-го вересня, з церкви св. Юрія Переможця в Ярдвіллі, Н. Дж., на український православний цвинтар св. Андрія у С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Покійний залишив у смутку дружину Софію, синів Мирона і Миколу та доню Олю з родинами, як також численну місцеву союзову громаду.

В УКРАЇНІ ВІДКРИТО КОНСУЛЯТ КАНАДИ

Київ (УНІАР). — Тут 9-го вересня відбулося офіційне відкриття Генерального консуляту Канади у столиці України. З цієї нагоди до Києва прибула міністер закордонних справ Канади Барбара МекДугал. Сьогодні вона мала зустріч з головою ВР України Леонідом Кравчуком та міністром закордонних справ Анатолієм Зленком. Під час розмови з вищим керівництвом республіки порушувалися теми взаємин між колишніми Совєтськими республіками і обговорювався перебіг подій в Україні. Як підкреслила міністер закордонних справ Канади Барбара МекДугал, ставлення її країни до України, як незалежної держави, буде зумовлене перебігом подій в Україні, а також залежатиме від наслідків Всеукраїнського референдуму 1-го грудня.

На пресконференції Барбара МекДугал повідомила про надання Україні допомоги у розмірі 1 млн. долярів у Фонд жертвам Чорнобильської аварії. Гроші будуть надсилатися до спеціяльних лікарень у Києві і до психолого-реабілітаційних центрів України, Білорусії та Росії. Ще 700 тис. долярів будуть надані Україні для допомоги під час переходу до конкуруючої сільськогосподарської системи. Подальші проекти співробітництва будуть розроблені у найближчі місяці, коли українська та канадська сторони визначать сфери співробітництва, особливо стосовно використання канадських експертів та програм навчання, орієнтованих на надання допомоги Україні під час переходу до ринкової економіки.

ВІДЗНАЧЕННЯ В УОКЦЕНТРІ

Філядельфія. — Тут в суботу, 14-го вересня, в приміщенні УОК Центру відбудеться відзначення проголошення незалежности України та відкриття сезону в УОКЦентрі. Імпреза почнеться о год. 6:30 вечора відкриттям виставки Іринея Гарасимяка із Сант Луїс, Мізурі, після чого відбудеться відзначення проголошення незалежности України. Опісля — коктейл, перекуска та виступ гумористки Люби Гой.

Кримські татари домагаються зустрічі з Л. Кравчуком

Симферопіль-Київ(УНІАР). — Третя надзвичайна сесія Верховної Ради Кримської Автономної Республіки 3-го вересня розпочалася з того, що начальник кримського Управління внутрішніх справ генерал-майор Пилип Руснак зрезиґнував зі свого **поста.**

Депутати заслухали інформацію про діяльність голови Ради Міністрів Криму Віталія Курашика під час спроби державного перевороту. Прийнято текст звернення до ВР України. У зверненні народні депутати дали оцінку державному переворотові як найтяжчому злочинові проти народів СССР, існуючого конституційного ладу, свободи і прав громадян. Акт проголошення державної незалежности України ВР Криму розцінює як рішучий засіб ґарантії вільного економічного, соціяльно-культурного і духовного розвитку України, співробітництва республік, як прагнення здобути гідне місце в світовій співдружності націй. У зверненні зазначено, що з Актом проголошення незалежности України пов'язана подальша доля Криму і розвиток його державности. **У зв'язку з цим ВР Криму звертається до ВР України з проханням прискорити конституційно-договірне розмежування уповноважень між законодавчою, виконавчою і судовою владою України і Кримом, що входить до її складу. Народи Криму, йдеться далі у зверненні розраховують завершити процес створення у Криму демократичної правової держави за допомогою Верховної Ради України.**

На сесії для обговорення було поставлене питання про прийняття декларації про державний суверенітет Криму. Під час обговорення ультра-ліва радикальнодемократична кримська група блокувала таку постанову питання, запропонувавши прийняти декларацію про державну незалежність Криму. В процесі підготови декларації про державну незалежність Криму група народних депутатів (юристи, історики) поставили питання про можливість державного суверенітету Криму у складі України. Текст їхнього проєкту містить тези про цілісність України. Голова ВР Криму М. Багров, депутати Кізілов, Сергій Єфімов, В'ячеслав Зарубін та інші поставили питання про допрацювання декларації про державний суверенітет Криму, тобто питань власности, економічної самостійности і деяких правових питань.

В той самий день, 3-го вересня, у помешканні тяжко хворого після інфаркту колишнього першого секретаря Кримського респкому Леоніда Грача відбулися збори і наради колишніх кримських партапаратчиків, у яких взяли участь усі члени колишнього бюра респкому КПУ. Збори і на-

(Закінчення на стор. 6-ій)

ДОПОВІДЬ Я. ГРИЦАКА

Ню Йорк. — Наукове Товариство ім. Шевченка в Ню Йорку влаштовує тут доповідь Ярослава Грицака, члена НТШ у Львові, кандидата історичних наук, старшого наукового співробітника Інституту Суспільних Наук АН України у Львові, автора науково-популярних і публіцистичних праць, члена Руху. Тема доповіді — „Іван Франко — спроба осмислення політичної еволюції". Імпреза відбудеться у четвер, 12-го вересня, в домі НТШ, 63 Четверта авеню, між 9-ою і 10-ою вулицями. Початок о год. 6:30 вечора.

Українська музика виходить на світову арену

Джерзі Сіті, Н.Дж. (Г. Колесса). — Голова львівської організації Спілки Композиторів України, Народний Артист України композитор Мирослав Скорик вже не вперше відвідує Північноамериканський континент. І ціллю кожної поїздки мистця є сприяння виходу української музики в широкий світ і піднесення її престижу на міжнародній рівень.

Мирослав Скорик розповідає про музичне життя в Україні

— Цього разу я приїхав на фестиваль, який проходить в місцевості Гантер під керівництвом композитора Ігоря Соневицького. Організаційний комітет цього фестивалю замовив у мене спеціяльно для виконання на фестивалі твір. Це — соната для скрипки і фортепіяно ч. 2, і 24-го серпня вона з успіхом була виконана скрипалем Олегом Криською і піаністкою Тетяною Чекіною.

Крім того, у вересні я пляную поїхати до Канади, де у мене замовили твір спеціяльно до святкування 100-ліття українського поселення в Канаді. Це має бути симфонічний твір, я пляную його завершити тут і згодом говорити про його виконання в Канаді та Америці.

— Читачам „Свободи" було б цікаво дізнатися про основні аспекти Вашої творчости.

— В основному я пишу камерно-симфонічну музику, а також займаюся редакторською працею. Теперішньо праця над відродженням різних сторінок української історії. Минулого року під моєю редакцією і оркеструванням було поставлено оперу А. Вахнянина „Купало". А тепер я готую постанову опери „Роксоляна" Січинського у Львові цього року.

— Нам відомо також, що Ви виховуєте нові покоління українських композиторів, викладаючи композицію в Київській та Львівській консерваторіях.

— Так, серед молодого покоління композиторів багато моїх учнів. Всіх неможливо перерахувати, назву тільки деяких з них. Це Євген Станкович, Іван Карабиць, Олег Ківа, Ярослав Верещагін, Володимир Шумейко, Володимир Зубиць-

(Закінчення на стор. 6-ій)

Совєтське військо буде виведене з Німеччини раніше, ніж передбачали

Потсдам, Німеччина. — Кореспондент газети „Ню Йорк Таймс" у Німеччині Фердинанд Процман повідомляє, що виведення совєтського війська з цієї країни може завершитися раніше від запланованого терміну, тобто раніше, ніж в кінці 1994 року. Спочатку цю дату встановили Совєтський Союз і Німеччина в березні цього року.

З заявою про прискорення виведення совєтського війська з Німеччини виступив новий міністер оборони СССР маршал Євгеній Шапошніков. Представник військового аташе у Берліні Міхаїл Логвінов уточнив, що і до московського путчу плян виведення військових з'єднань з Німеччини постійно випереджався. За даними Логвінова, до кінця червня було виведено 65 відсотків совєтських військовослужбовців, які повинні були залишити країну в цьому році. Всього у 1991 році з Німеччини повинно бути виведено 150,000 вояків і старшин. Логвінов повідомив також, що в момент об'єднання Німеччини на території колишньої Німеччини перебувало коло 360,000 вояків і старшин і коло 240,000 членів їх родин, — всього 600,000 осіб. Нині загальна кількість військовослужбовців і їх рідних, що знаходяться в Німеччині, становить 380,000 осіб.

Згідно з досягнутою угодою про виведення совєтського війська, німці оплачують транспортні видатки совєтської сторони, навчальні програми для перекваліфікації демобілізованих військовослужбовців і будують на території СССР військові містечка для військ, що покидають Німеччину.

На запитання кореспондента, чи не загострилися в частинах міжнаціональні незгоди, совєтські старшини в один голос відповіли, що ситуація в частинах дружня, спокійна. Що стосується вояків з Прибалтики, то вони не мають наміру дезертирувати. За весь час виведення війська з совєтських частин у Німеччині дезертирувало 200 осіб. Але який сенс дезертирувати тепер, роздумують вояки і старшини, коли в країні демократія, і кордони відкриті?

Жидівські організації ведуть акцію проти загальної регабілітації

Ню Йорк. — Жидівська ліґа оборони проти знеславлення й інші організації та особи, повели атаку на уряд Литви за те, що він заповів загальну регабілітацію засуджених совєтськими судами і обвинувачених НКВД і КГБ осіб за їхню діяльність під час Другої світової війни.

Побоюючись, що до числа регабілітованих будуть зараховані також справжні воєнні злочинці чи особи, які співпрацювали з гітлерівським режимом при винищуванні жидівського населення в окупованих німцями країнах, жидівські провідні діячі і їхні організації, взявши до уваги той факт, що одна за одною колишні совєтські республіки проголошують свої самостійні держави, висловили турботу, що у започаткованому процесі регабілітації в Литві, а також в таких республіках як Латвія, Естонія і Україна можуть трапитися помилки.

По тій самій лінії пішла також Адміністрація президента Джорджа Буша, а її речник Ричард Бавчер прочитав кореспондентам одобрену державним секретаром заяву, у якій висловлюється надію, що литовський уряд буде притримуватися існуючих законів і дійсні воєнні злочинці не будуть регабілітовані.

Засоби масової інформації, зокрема газети „Ню Йорк Таймс" і „Ню Йорк Пост", заявили, що регабілітаційна горячка розпочалася рівночасно з визнанням З'єднаними Стейтами Америки прибалтійських країн, які незабаром має відвідати особисто державний секретар Дж. Бейкер. У всіх цих писаннях є також нотка застрашування прибалтійських країн, що коли вони не відкличуть загальної регабілітації, то це сильно підірве їхній авторитет в цивілізованому світі.

Замішалось в цю справу також Бюро спеціяльних інвестиґацій (ОСІ) при Департаменті юстиції. **В газеті „Ню Йорк Пост" зі статтею виступив колишній в'язень гітлерівського концтабору, в Треблінці письменник Елі Візель із запитом: „Де совість, де правосуддя, де пам'ять. Невже ж президент Литви Ляндсберґіс забув про основні етичні принципи?"**

У СВІТІ

ПОНАД 5,000 ДЕМОНСТРАНТІВ, зібравшись на центральній площі Букарешту, вимагали резиґнації президента Іона Ілієску і його уряду. Президент Асоціяції колишніх політв'язнів Румунії Тічу Думитреску надіслав президентові Ілієску звернення, в якому настоює на забороні Соціялістичної партії праці і Національного фронту порятунку як політичних сил, небезпечних для долі демократії у країні.

В П'ЯТНИЦЮ, 6-ГО ВЕРЕСНЯ, прем'єр-міністер Польщі Ян Кшиштоф Бєлєцький звернувся до парляменту з просьбою надідити уряд особливими уповноваженнями задля прискорення економічних реформ у країні. Щоб дістати ці уповноваження, потрібні дві третини голосів членів парляменту.

МІНІСТРИ ЗАКОРДОННИХ справ 12-ти країн Европейської економічної спільноти (ЕЕС) мали в столиці Бельгії нараду, в якій взяли участь представники Латвії, Литви і Естонії. ЕЕС сприятиме, щоб прибалтійські республіки було включено у спеціяльну програму допомоги державам Східньої Европи — особливий Фонд, створений 24-ма країнами Заходу.

АМБАСАДОР СОВЄТСЬКОГО Союзу у Великобританії Леонід Зам'ятін і п'ять совєтських амбасадорів в інших країнах позбавлені своїх постів, оскільки підтримували путч „червоних фашистів".

ПРЕЗИДЕНТ ІРАНУ Гашемі Рафсанджані, виступаючи в Тегеранському університеті, висловив своє вдоволення розпадом комуністичного режиму в Совєтському Союзі. Він сказав, що ті совєтські республіки, де проживає мусулманське населення, повинні домагатися незалежности.

УКАЗОМ ПРЕЗИДІЇ ВЕРХОВНОЇ Ради РСФСР Ленінградові повернуто первісну назву — Санкт-Петербурґ. **Міська рада Свердловська прийняла рішення повернути місту назву Єкатерінбурґ.**

В МОСКВІ РОЗПОЧАЛАСЬ КОНФЕРЕНЦІЯ УЧАСНИКІВ ГЕЛЬСІНКСЬКИХ УГОД

Москва. — Засоби масової інформації повідомляють, що у вівторок, 10-го вересня тут розпочалася конференція держав сигнаторів гельсінкських угод, які відбувають свої наради кожного року, кожного разу в іншій державі світу, з метою перевірки проблем безпеки і співробітництва в Европі та прав людини.

В конференції беруть участь 35 країн сигнаторів гельсінкської угоди, З'єднані Стейти Америки, Канада і Албанія, а також представники Ватикану й нововизнаних держав Прибалтики — Литви, Латвії і Естонії, членство яких було затверджено у першому дні нарад.

Не зважаючи на те, що багато держав все ще мають застереження до московської імперії, яка помалу, але систематично розпадається на ряд національних незалежних держав, Захід таки погодився відбути цьогорічну конференцію в Москві у великій мірі завдяки ЗСА, а зглядно Адміністрації президента Джорджа Буша, яка від самого початку свого урядування веде мирний діялог з президентом СССР Міхаїлом Горбачовим, завдяки нібито його прихильній поставі до демократичних перетворень на сході Европи. Не треба виключати і тим разом зударів між східньою, тобто совєтською, і західніми делеґаціями з приводу непошанування прав людини, які у порівнянні до Заходу все ще порушуються, але політичні спостерігачі думають, що перебіг нарад буде значно спокійніший, як минулими роками, починаючи від самих нарад у Гельсінках в 1975 році.

Кореспонденти інформують, що участь в нарадах в характері спостерігачів, беруть також колишні республіки СССР, які вміжчасі проголосили свою державну незалежність, але ще не оформили своїх державних і дипломатичних структур. Посла6лений московський „центр" погодився без спротиву на їхню участь і підтримав прийняття у склад европейської спільноти трьох прибалтійських республік.

Минулого року в Копенгагені представники совєтської делеґації заперечували існуюче в СССР безправ'я і непошанування прав людини, а як їм документально доказали, що таке безправ'я існує, то голова делеґації СССР заявив прилюдно, що вони не вміш уватись до внутрішніх справ Совєтського Союзу, бо це „не їхній бизнес". Цього року слабенький союзний уряд, а зокрем а Російська федерація із задоволенням сприйме поради і критику західніх делеґацій, бо такі поради і критика допоможе теперішним силам наладнати свої справи внутрі і скорше знешкодити темні сили комуністів, які, переґруповуються з надією, що в майбутньому вони ще прийдуть до голосу.

Щоб західні делеґати не забували, де вони перебувають то новий совєтський міністер закордонних справ Борис Д. Панкін пригадав їм давні „засади" гельсінкських конференцій, учасники яких все наголошували принцип невмішування до внутрішніх справ, а імперіяліст Сергей Ковальов, теперішній голова делеґації Російської федерації заявив, що його не турбують так проблеми в Москві, як у республіках, які „у своїй націоналістичній горячці роблять кривду іншим національностям", тобто розпалюють міжнаціональну війну. Він зокрема атакував грузинського антикомуніста, колишнього в'язня і дисидента, а теперішнього президента Грузії Звіяда К. Гамсахурдію, який, на листі Ковальова стоїть на першому місці. Закиди Ковальова гостро опрокинув сенатор ЗСА Денніс ДеКонсіні, демократ з Арізони, який заявив, що Гамсахурдія не тримає за ґратами політичних в'язнів, як це практикувала Москва донедавна.

Такі словні „бої" вже в першому дні нарад вказують на все ще існуюче недовір'я до комуно-московських імперіялістів і їхньої брехливої політики, кажуть спостерігачі.

В АМЕРИЦІ

У НЕДІЛЮ, 8-ГО ВЕРЕСНЯ, на кортах Крайового тенісового центру в Ню Йорку Стефан Едберґ у двогодинному змагу переміг Джима Кур'єра та здобув чемпіонат ЗСА. Глядачі з подивом приглядались цим змаганням двох тенісових велетнів, що закінчились в користь, як виявилося, цим разом непереможного шведа та програною найкращого американського змагуна вислідом 6-2, 6-4, 6-0. Дж. Кур'єр заявив після змагань: „Я грав найкраще, як тільки міг, але мене переміг кращий". В групі жінок день раніше юґославка Моніка Селес перемогла Мартіну Навратілову. Українець з Монтреалю Григорій Русецький добився півфіналів в сінглях деблях юнаків.

НЕЗАБАРОМ ПОКАЖЕТЬСЯ чи інтенсивна підготова судді Клеренса Томаса, номіната президента Джорджа Буша до Верховного Суду ЗСА на місце ліберального **судді Тирґуда Маршалла, увінчається успіхом на його** переслуханнях перед сенатською Комісією для справ судівництва. Кожна президентська номінація мусить бути спершу схвалена відповідною комісією, а відтак цілим Сенатом. Аналітики твердять, що теперішні переслухання є радше схожі на завзяту міжпартійну боротьбу, де зацікавлені стараються представити глядачам в першу чергу політичну програму своєї партії, спопуляризувати її перед виборцями, а вже тоді справді приглянутись даній особі чи надається на даний пост.

ПОВЕРНУВШИСЬ ДО ПРАЦІ після п'ятитижневого відпочинку, Конгрес зустрінеться знову з усіми проблемами, що їх не вдалося розв'язати ще перед вакаціями. До цього всі були готові, бо навіть перебуваючи на відпустках могли дальше розумувати над найкращими розв'язками для проблем банкової індустрії, зростаючого злочинства, політичних і громадських прав. Одначе ніхто зі законодавців не був готовим до зустрічі з такими проблемами, які виникли під час їхньої відсутности, а саме: завоpушення в Совєтському Союзі та справою відсунення 10 біл. дол. для Ізраїля.

ПЕРЕБОРОВШИ ВСЯКІ родинні перепони, сен. Том Гаркін зі стейту Айова заявив своїм співробітникам, що є готовий змагатися за номінацію Демократичної партії на президентського кандидата у виборах 1992 року. Своє рішення він офіційно пляную проголосити в неділю, 15-го вересня. Він буде другим демократичним кандидатом, який офіційно включиться у змагання за номінацію своєї партії на президентського кандидата. Колишній сенатор-демократ з Массачусеттс Пол Цонгас проголосив свою готовість ще в квітні.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Договір України з Росією

Мова, очевидно, про сучасні події, бо перші міжнародні торговельні договори княжого періоду сягають початків сторіччя, ще перед хрищенням України. З-посеред десятків договорів козацько-гетьманського періоду найглибше врізався у пам'ять злощасний Переяславський договір з 27-го березня 1654 року, за який Шевченко назвав Хмельницького „нерозумним сином". У новітній історії України найповажнішим був підписаний у Бересті мир з Німеччиною, Австро-Угорщиною, Болгарією і Туреччиною 9-го лютого 1918 року. Останнім історичним міжнародним договором був Варшавський пакт з 21-го квітня 1920 року між Українською Народною Республікою і Польщею.

Підписання 29-го серпня 1991 року договору між Україною та РСФСР — це документ, що його треба оцінювати як черговий етап на шляху реалізації постанови про державну незалежність України.

Вістка про проголошення незалежности Верховною Радою України 24-го серпня 1991 року викликала у Москві, де відбувалася надзвичайна сесія Верховної Ради СССР — справжню паніку, тим паче, що майже одночасно подібне рішення прийняла Молдова і Білорусія, а Литва, Латвія й Естонія отримали від ряду європейських держав офіційне визнання. Міхаїл Ґорбачов загрозив своєю димісією, якщо не можна буде зберегти „єдність" Союзу. Він поводився на тій сесії бундючно і сердито. Відзискав давню певність себе і диктаторські манери та відзискав даній послух у зібраному партійно-державному синедріоні. Коли він — учорашній генеральний секретар Компартії, зголосив внесок, щоб заборонити діяльність цієї партії на терені Союзу — всі ті партійні вельможі як манекени піднесли вгору руки. Щодо леліяної „єдности" він знову кричав, що членські республіки повинні підписати „союзний договір". Він все ще не здає собі справу, що йдеться вже не про „єдність" Союзу, а про форму співпраці на базі рівного з рівним і для цього треба радикально змінити структуру Союзу.

Тому правильно зазначено у тексті підписаного у Києві документу, що це тільки тимчасовий договір і названо СССР „колишнім" Союзом. 13 делеґатів, які приїхали з Москви до Києва, були розумніші від Ґорбачова і здавали собі краще справу з дійсної дійности, як Ґорбачов. Можливо, що на той їхній підхід вплинула стотисячна маса демонстрантів, яка привітала їх з прапорами, транспарантами та співом „Ще не вмерла".

По суті — те домовлення стосувалося двох найважливіших справ — війська і харчів. За нашими інформаціями — українські речники вимагали, щоб забрати з України нуклеарну зброю і дістати приречення, що так станеться. Проблема харчів болить обидві сторони. В Україні харчі наполовину дешевші, як на Московщині. Україна встановила була навіть своєрідних митників на своєму північному кордоні, які конфіскували закуплені великою кількістю харчі і на цьому ґрунті приходило до прикрих сутичок. Тепер погодилися на своєрідний товарообмін: Україна постачатиме надвишку харчів і за те отримуватиме нафту.

Сталася взагалі добра річ. Вже 11-го листопада минулого року приїздив до Києва Боріс Єльцин і підписав із Леонідом Кравчуком умову про „співпрацю". Але це була радше куртуазійна спільна заява — і це було перед проголошенням Верховною Радою України державної самостійности. 1-го грудня вона буде затверджена народом.

АМБАСАДОР ІЗРАЇЛЯ у Вашінґтоні Залман Шоваль звернувся з офіційною просьбою до державного секретаря Джеймса Бейкера про надання позики в сумі 10 біл. дол. Ізраїль просить цю велику суму на будівництво жител, доріг, шпиталів для еміґрантів з Совєтського Союзу.

ПРОВІДНІ ЧЛЕНИ Конґресу заявили, що правдоподібно погодяться на прохання Уряду президента Джорджа Буша відкласти розгляд справи 10 біл. дол. позички для Ізраїля аж після відбуття мирової конференції в справі Близького Сходу, що її заплянована на жовтень. Звернення в цій справі до Конґресу минулого тижня зробив секретар Державного департаменту Джеймс Бейкер, не зважаючи на вимогу Ізраїля зробити негайне рішення.

О. Т.

„НЕХАЙ ВІЧНА БУДЕ СЛАВА, ЖЕ ПРЕЗ ШАБЛІ МАЄМ ПРАВА"

Це слова гетьмана Івана Мазепи, який і хотів збройною силою козацтва закріпити незалежність і об'єднання Української держави. Спершу він пробував проводити цю незалежницьку політику у союзі з Москвою, на засадах Переяславської угоди. В той час під владою Мазепи була й Правобережна Україна і Мазепу можна вважати сувереном української козацької держави. Але шаблі Мазепи виказались закороткі. У північній війні, що її вела Швеція з Московським царством, Мазепа, намагаючись затримати українські землі під гетьманською булавою, перейшов на сторону переможного тоді шведського короля Карла, щоб у той спосіб затримати право на Правобережну Україну, на яку знову зазіхала Польща. Битва під Полтавою порішила долю України, та не тільки України. Історія визначує битву під Полтавою однією з десяти найважливіших битв, які вирішували долю світу.

Нашому гетьманові на дано було захистити права свого народу козацькою шаблею. Справа незалежности України й об'єднання її земель в одній державі відпала, бо тоді на політичну арену вийшла Московщина з молодим аґресивним царем, який вже незабаром проголосив себе імператором всієї Русі та послідовно знищував ті права, що їх забезпечували Україні Переяславські договорення. Щойно революція в Росії дала змогу Україні знову підійняти повстання та вимоги незалежности вже на нових правах, що їх рознесли по світі нові свободолюбні гасла, виплекані революційними силами всієї Европи. Та проти цих прав знову стала імперська Росія, яка в особі революціонера Леніна знайшла нового оборонця імперії, що силою і терором загорнув під владу імперського центру всі окуповані колись царатом землі. Правда, знову були визначені права, як і колись у Переяславській угоді: в конституції нової імперії було написано, що всі об'єднані в союзі держави мають право бути незалежними і вийти з союзу, але ця сама військово-поліційна сила, яка тримала у залізних оковах царську імперію, із ще більшою силою і рафінованістю тримала імперію, заплянувану Леніном і розбудовану Сталіном.

Та настав інший час. Імперія, яка протривала вже майже три століття тепер у розпаді. Її не врятувати ні хитрою політикою її нових оборонців, які виросли з колишніх комуністів, як Горбачов, її не врятувати вже і самою військовою силою, ні поліційним терором, ні плянованими путчами. Народи імперії, які, щоб утримати цю імперію, мусіли жити в недолі і пониженні, включно з російським народом, вимагають тепер кращого життя, вільного з усіми людськими і національними правами. Тепер вже не місце говорити про шаблі, які були такі актуальні в часи Мазепи, тепер мусить заговорити право. Людські права і національні права кожного народу бути господарем на своїй землі — це головне право, яке захопило все людство. І ось і український народ, у цей час розпаду нестерпної імперії, виявив відвагу і рішучість проголосити не тільки право на суверенність, але встановити незалежність своєї держави. одноголосно, без двох голосів, парлямент України проголосив незалежність України, не дивлячись на маніпуляційні намагання оборонців імперії з Ґорбачовим у проводі і їх західних приятелів, які всякими викрутами і дипломатичними ходами намагаються утримати контроль над світом.

Та будувати новий порядок у світі на співпраці з кривавим режимом комуністичного Китаю, чи також з насильними диктаторськими режимами арабських нафтових потентатів, чи теж з розбитою вже імперією ленінського комунізму, що під новою маскою рівно ж говорить про права людини, — неможливо. Новий порядок у світі мусить бути побудований на повних людських правах для кожної людини, на повних правах для кожного народу для самоуправління на власній землі, що може тільки і дати підвалини під міжнародну співпрацю, господарську і політичну та принесе добробут для всіх. Тож ухвала українського парляменту, Верховної Ради України, яка тепер є найвищою владою на українській й землі — це не тільки вияв волі українського народу жити вільним життям у власній вільній державі, але це теж і запорука нового порядку у світі і повного добробуту, бо тільки вільні, незалежні держави, на рівних правах можуть становити основи для співпраці.

Гасло великого нашого гетьмана Івана Мазепи не втрачає актуальности і в той наш час мирного співжиття. Бо основи права — права людські і права національні треба обстояти, як це показали останні події у Москві. І можна додати, за думкою великого президента Америки, переможця в останній світовій війні і нашого великого приятеля Двайта Айзенгавера, що демократію не можна здобути, її треба здобувати кожного дня і кожної години, і стояти в її захисті повсякчасно. Саме і пора для українського народу відстояти свої демократичні права у цей великий і важливий час, який переживаємо.

Іванна Савицька

Молодь пише ...

У літніх місяцях, коли наша зорганізована молодь здебільшого таборує, появляються на сторінках „Свободи" цікаві листи-привіти з таборів молоді. Беру побільшаюче скло,і відшифровую усі оті закарлючки всуміш із гарним письмом командантів — (ток), і старших пластунів. Гарна ідея, подвійно добра робота.

Молодь учиться пам'ятати про пресу, говорить про себе, шле привіти, преса зискує читачів, цікавих розглянути, як і з якого табору пише.

Ото ж знайте таборовики, що ваші підписи читачі „Свободи" відчитують, слідкують за вашим почерком, оцінюють також ваші рисунки-ілюстрації і є вдячні всім отим братчикам і сестричкам, та командам таборів, які в програму кожноденних зайнять включають писання листів до газет.

Цього літа ми запримітили особливий лист- поздоровлення, писані групою дітей із Чорнобильської зони, що їх спонзорує і якими опікується Український Золотий Хрест. То не важне, що підписи нечіткі (бліда відбитка). Важне, що є там Соні, Лариси, Данили й Володі, й оце перший раз в історії таборування діти України проводили свої вакації в Америці. УЗХ належиться велике признання.

Минулими роками я зустрічала підпис братчика Славка. Хоч він вже давно не „братчик Славко", а таки Ярослав, з високою пластовою ранґою, його вклад в організацію пластових таборів, і пластових привітів — дуже великий.

Марта Тарнавська

Лист до Ріо

...жонґлер водить пальцем по
глобусі, а нас там нема.
Віра Вовк „Триптих"

Great was it in that time to be alive,
but to be young was heaven.
William Wordsworth

Віро, чи чуєш в далекому Ріо?
Ми є! Ми з'явились на глобусі!
Метеором несподіванки для світу,
що зустрів нас переляком, упередженням.
Міняються скалі вартостей:
вороги виявляються потенційними союзниками,
а друзі — гіпокритами, еґоїстами,
що хочуть затримати за собою
виключний монополь на свободу.
Але ми є, ми будемо!
Мої плечі сьогодні випрямлені новою гідністю,
я часто усміхаюся, читаючи світову пресу.
Ми вийшли на арену з піднятою головою
і нас — нарешті! — помітили.
Яке щастя дожити до цього чуда,
коли мрія приречених стає буденною дійсністю,
коли вже не кров революціонерів,
а розважливий розум державників,
не крик руїнників, а впертий труд реформаторів
будують справжнє майбутнє.
Ми є, ми будемо. Нас не зможуть
більше заперечити.
Випиймо, Віро, шампанського
за наше завтра, Будьмо!

30-го серпня 1991 року.

Олександер Серафин

АВТОМОБІЛЬНА ПРОМИСЛОВІСТЬ ЗСА І СХІДНЬОЇ ЕВРОПИ

У моїй статті „Автомобільна промисловість в 1991 році", („Свобода" з 9 січня 1991 р.), я подав дещо про надії керівників великих трьох" („Дженерал Моторс, Форд і Крайслер) на цей рік. Завданням цієї статті є ще раз розглянути 1991 рік і наступних чотири до шістьох років в ЗСА, як також в Східній Европі.

Продажа авт занепала протягом останніх двох років в наслідок економічного застою. Експерти Волл Стріту загально згідні, що автомобільна промисловість є в процесі відновлення. Керівники „великих трьох" є одначе обережні у своїх передбаченнях щодо закінчення економічного застою. Вони бачать автомобільний ринок ЗСА на 1991 і 1992 роки так (в мільйонах машин):

Економічні відділення	Роки 1991	1992
Дженерал Моторс	12,6	13,9
Форда	12,8	14,4
Крайслера	13,0	14,8

Один зі заступників президента підприємств Форда вважає, що автомобільний ринок ЗСА може становити приблизно 17 мільйонів авт за чотири-п'ять років. Інші фахівці вважають, що в 1991 році буде продано біля 13 мільйонів машин, і до 1996 року автомобільний ринок ЗСА осягне 17,7 мільйона автомобілів.

Свою прогнозу економісти автомобільної промисловости мотивують тим, що відсотки від позичених грошей є досить низькі, інфляція стоїть досить низько і довір'я покупців підноситься. Ціна нафти повинна бути стійкою, біля 18 дол. за бочку. Звільнення працівників у підприємствах сповільнилося. Не передбачається нових податків. Пожвавлена економічна активність незаперечно збільшує прибутки, що є в розпорядженні покупців. У наступному році є вибори президента ЗСА і уряд старатиметься втримати економію у доброму положенні.

Самозрозуміло, що нові машини заступають ті, що були віддані на злам. Їхній відсоток зменшився протягом останніх років тому, що більш тривалі машини зберігаються довше. Це також має неґативний вплив на відновлення автомобільної промисловости. Є загальна думка між економістами, що наступний економічний занепад прийде щойно у другій половині 1990 років.

Знавці автомобільного ринку передбачають, що найбільше запотребування буде на малі спортові авта і повного розміру вантажні машини, які потерпіли найбільше протягом відступу економіки країни. Існує думка, що покупці цих категорій машин — молодь і звичайні робітники — є найбільше діткнені економічним занепадом і його поліпшенням.

Недавні дослідження Мичиґанського університету вказують, що „великі три" не будуть спроможні здобути назад втрачену частку ринку ЗСА від японців, хоча вони значно покращали якість своїх машин протягом останніх кількох років. Їхні кращі машини допоможуть їм затримати теперішню частку ринку. Більш конкурентні американські машини, правдоподібно, матимуть вплив на зменшення частки ринку ЗСА европейських продуцентів. Активність японців на американському ринку продовжуватиметься. Тойота, яка є тепер на п'ятому місці в ЗСА, старатиметься випередити Гонду, зайняти її четверте місце, і бути загрозою для Крайслера, який займає третє місце після Дженерал Моторс і Форда.

Ріст автомобільного ринку у Північній Америці буде нормальний. Східня Европа, одначе, передбачає великі можливості для автомобільного ринку при кінці цього і з початком наступного століття. Кожна східньо-европейська держава, яка виробляє автомобілі, передбачає значний ріст у виробництві аж до 2005 року, щоб задовільнити запотребування на п'ять мільйонів авт річно. Самозрозуміло, це станеться завдяки грошовій і технічній допомозі Заходу. За даними економічної розвідки, виробництво легкових машин представлятиметься так (в тисячах):

Країна	Роки 1990	1995	2000	2005
СССР	1,200	1,390	1,610	1,710
Польща	265	290	400	400
Східня Німеччина	160	400	400	400
Юґославія	304	312	345	345
Чехо-Словаччина	195	250	350	350
Румунія	105	110	150	220
Мадярщина	-	60	70	70
Болгарія	20	20	20	20
Разом:	**2,249**	**1,832**	**3,345**	**3,565**

(Закінчення на стор. 6-ій)

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — *Редакція.*

Іванна Зельська

ЛІКУВАННЯ ЗЕЛАМИ

„Трава і зело, колись лікарством було"
(народна приповідка)

Наші давні предки, що напостійно осіли на родючих землях европейського чорнозему, що обабіч Дніпра, та що називаємо її Україною — Батьківщиною нашого народу, ніколи не були примітивним пастушим народом, що кочував разом зі своїми стадами. Вони були осілими хліборобами, що любили свою землю і працю для неї. Українці, живучи довго на своїй території, мали можливість спостерігати за природою та сталими атмосферичними явищами, що їх оточували. Вони відносно скоро формували свої спостереження та закріплювали в народі приповідками, леґендами, піснями й обрядами, які були наслідками і то до новіших часів, або й наших днів.

Постійне перебування їх — українців — серед природи спонукувало наших давніх предків до обстеження оточення, та устійнення деяких явищ природи що повторялися, як пори року: весна, літо, осінь, зима; як зміна погоди: дощ, спека, ясна-соняшна днина, чи гроза. Окружаюча природа була їхньою першою учителькою життя. І так зауважили, що на дощ і похмуру погоду акація стуляє свої листки. Метушаться бджоли із збиранням нектару — скоро буде негода. Посилився запах квітучого бузку — напевно буде буря — гроза. Рушив сік у березі — віщує весну, та скоре цвітіння овочевих дерев. Докучає комашня — на спеку. Ясне зоряне небо — буде гарна погода. Червоно заходить сонце — буде вітер, а оглянулося заходяче сонце — буде зміна погоди. Та зайвим усе те перелічувати тепер, як маємо можливість слухати готових повідомлень про погоду, навіть кілька разів, на щоденних новинках у радіо і телебаченні.

Завважено також інше, що домашня скотина вівці та головно корови не спасають на пасовиську усієї трави запорядком, а щось вибирають серед неї. Це заставило ближче приглянутися до рослин, що по них ми деколи топтали ногами. Завважено і перевірено, що деякі рослини мають лікувальну силу й тому в порах року, коли вони росли їх збирали та опісля у випадках потреби застосовували до лікування.

Дуже популярним і успішним способом лікування простуди було: зі сушеного липового цвіту варити чай і гарячим його споживати, легко засолоджений медом, навіть кілька разів денно. Варили також чай з рум'янку, материнки, полину, розхідника, для успішного лікування інших недомагань. Деякі природні лікувальні середники були широко відомі й застосовувані по селах України, а деякі були строго засекречені та вживані у виїмкових випадках. Нам добре відомі трагічні слова народної пісні, що закріпила сумну подію.

В неділю рано зілля копала,
в понеділок його полоскала,
у вівторок його варила,
а в середу Грицька утроїла.

Цікавились народними сюжетами також українські письменники вплітаючи їх у свої твори, що досі бентежать новочасного читача. Чи ви читали повість Ольги Кобилянської: „В неділю рано...", чи Ліни Костенко: „Маруся Чурай"? Там цікаво розвинута думка, саме про цю пісню.

* * *

Одних літніх вакацій, мені ще дитиною, довелося жити в українському селі на Поділлі в родині жонатого священика. Його дружина — їмость давніше навчилася від своєї мами, також їмості, лікувати зелами. Хату згаданого попівства часто відвідували ті, що потребували допомоги їмості Онуцької, яка радо служила своїми випробованими лікувальними середниками. З її народної медицини я лиш дещо запам'ятала, хоч радо асистувала їмості при всіх лікувальних сеансах.

Наростаюче більмо на оці. Лікувало вона так його, поручала під горішню повіку ока, рано, кожного дня, вкладати нове насіння популярної знаної рослини, василька. Автоматично кліпаючи ввесь день оком, вложене насіння василька обмовувалося наростаючою болонкою та запобігало частковій або цілковитій сліпоті із-за більма на оці. Ніхто тоді навіть не догадувався, що око можна оперувати, як це стосує медицина сьогодні. Як то василькове зерно було стерилізоване, щоб не нанести до ока інфекції, мені невідомо, але я перевірила описане і потверджую, що присутності немалого зерна василька в оці не відчувалося.

Остюк в оці. Часто траплялося на селі при обмолочуванні, чи віянні ячменю, що при зерні ячмінного колоска має довге, остре, тверде продовження називане „вусом", а частинка його це остюк. Людське око страшенно вразливе на чуже тіло і його дразнить навіть лишня порошинка, а остюк в оці справляє невимовний біль. Їмость поручала, або й сама практикувала — людським язиком вивести остюка з ока. „Щось" помагало на хворі очі — свіжо зварене на твердо яйце присипане цукровою мучкою, але що саме лікувало, я не запам'ятала.

Недомагання шлунка — улькус, успішно вигоювався, коли вранці, надще, випити одну склянку літеплого, несолодженого напою-вивару з полину, що дуже гіркий. На зболілі, чи обтовчені місця в людському тілі успішно допомагали настійки на алкоголю з арніки, м'яти та інших, що ними намазували хворі місця організму.

На гнійні рани і чиряки успішно допомагала печена цибуля, а також свіжі листки бабки і підбілля, прикладених до ран. Крвавник стримував зовнішню кровотечу, що часто тралялася новакам у часі жнив — врізання серпом. Чистотіл усував бородавки, а тепер з його коріння виробляє у Відні український еміґрант медичний препарат, що успішно лікує деякі роди внутрішнього рака.

Досі ввижається мені, як одного разу перед попівство заїхав віз із хворим, якому допомагали перейти кілька кроків до приходства. Був це молодий парубок, відомий і добрий сільський музикант, що мав розрубану сокирою ногу. Поки його привезли до їмості Онуцької, то нога в чоботі так розпухла, що не можна було його скинути, тому чобіт розтинали. (Пригадуєте вартість чобота)? Рана була серйозна, розрубана сокирою між великим і наступним пальцем на нозі. Їмость енерґійно давала зарядження і їх блискавично виконували. Третього дня після випадку, хлопець взутий у черевик на хвору ногу, грав першою скрипкою на весіллі, на превелику радість цілого села, що супроводилось немов народним гулянням. Навіть теперішня високорозвинена медицина може дивуватися успішності лікування такого випадку.

(Закінчення на ст. 6-ій)

ПРОТОКОЛ

РІЧНОГО ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, що відбулося на оселі УНСоюзу Союзівці в днях від 20-го до 24-го травня 1991 р.

(6)

СЕРЕДА 22-ГО ТРАВНЯ 1991
ТРЕТІЙ ДЕНЬ НАРАД — РАННЯ СЕСІЯ

10. ЗВІТИ КОМІСІЙ

Головний предсідник У. Дячук відкрила ранішню сесію та Головний Уряд відслухав звіти слідуючих комісій: Звіт Комісії Допомоги Україні, Комісії Молоді, Канадських Справ, Спортової Комісії, Комісії Союзівки та Жіночих Справ.

ПРОТОКОЛ КОМІСІЇ ДОПОМОГИ УКРАЇНІ

Комісія уконституувалася в слідуючому складі:
Д-р Нестор Олесницький — голова
Д-р Василь Лучків — заступник голови і український секретар
Евген Іванців — заступник голови і агломовний секретар
Члени Комісії (поазбучно);
Степан Гавриш, Рома Гадзевич, Анна Гарас, мгр Іван Геврик, д-р Богдан Гнатюк, Василь Дідюк, Павло Дорожинський, Дина Дидик-Петренко, Тарас Шмагала, із Уряду — Уляна Дячук — головний предсідник.

Комісія відбула свої наради в понеділок 20-го травня, 1991 р., почавши в годині 8-ій вечора. Після вичерпаних дискусій над завданням Комісії, розглянено і продискутовано пропозицію Евгена Іванціва про створення Фундації Допомоги Україні (дивись залучник). Прийнято резолюцію:

„Щоб УНСоюз створив Фундацію Допомоги Україні, яка б мала шукати за фондами в не-українських установах, а головно в американських урядових установах. Фундація ця має бути під контролею УНСоюзу".

Після дискусії над Фондом Оборони України, прийнято резолюцію, що:

„Видача грошей із цього фонду замало реклямована. Пропонуємо — квартальний звіт з фонду, із описом поодиноких проєктів фінансових із Фонду Оборони України, із поданням, скільки кожний проєкт одержав".

Прийнято одноголосно.

Комісія також розглянула існуючу практику — Напрямні Екзекутиви УНС Відносно Фінансування Поодиноких Проєктів:

Стверджено, що Екзекутива керується рекомендацією Головного Уряду із вересня 1990-го року і фінансує тільки ті проєкти, які мають всенаціональне значення для України.

Прийнято резолюцію, що:
,,Екзекутива повинна і на дальше продовжувати політику фінансування окремих проєктів за рекомендацією Головного Уряду із вересня 1990-го року".

Прийнято одноголосно.

Звіт приготовив:
Василь Лучків.

Рекомендації Комісії Молоді

1. Продовжувати давати моральну і матеріяльну допомогу молоді, студентам і організаціям молодих професіоналістів у їхній праці на науковому, культурному, спортовому і братському полі. Для цього вживати Союзівку та користуватися „Свободою" і „Українським Тижневиком".

2. Комітет підготує список (адресар) американців і канадців українського походження віком від 25-45 років, передасть їх Головній Канцелярії УНСоюзу і опрацює програму для поширення тиражу „Українського Тижневика" з метою збільшити зацікавлення УНСоюзом.

3. Влаштувати на Союзівці осінній „братський вікенд", який допоміг би зацікавити УНСоюзом молодь у віці від 25-45 років життя.

4. Зложити програму для повних стипендій на протяг чотирьох років для студентів, які студіюють журналістику, політичні науки, або „бізнес", яка вимагала б, щоб стипендисти, після закінчення студій, працювали для УНСоюзу щонайменше продовж двох років.

5. Комісія підтримує всі крайові та місцеві спортові програми, які мають на меті зацікавити молодь працею УНСоюзу.

6. Комітет хоче висловити свою готовість допомогти молоді України в усіх їхніх поривах, бажаннях і стремліннях.

За Комісію Молоді Алік Худолій, Евген Іванців, Аня Дидик-Петренко, Рома Гадзевич, Роман Корчинський.

Scholarship Committee Member — Alex Chudolij.

Резолюції для Канадських Справ

1. Призначений бюджет для Канади виноситиме 120,000 дол.

2. Призначено 5,000 дол. на видання книжки „Нарис історії Конгресу Українців Канади", Відділ у Торонто.

3. До кінця біжучого року будуть затруднені, покищо три професійні організатори для провінції Онтаріо.

4. З нагоди відзначення 100-річчя поселення українців в Канаді та видання історичної книжки про розвиток українських громад та організацій в Канаді, зокрема по деяких провінціях, УНСоюз готовий визначити певну суму грошей для кожного видання окремих публікацій.

Іван Геврик, Василь Дідюк, Текля Мороз, Павло Дорожинський, із уряду Уляна Дячук.

Рекомендації Спортової Комісії

1. Комісія переглянула всі спортові змагання та зайняття, якими займався УНСоюз в минулому і тепер, і ствердила, що вони були дуже успішними. Наприклад, 18-тий турнір кругліків мав приєднав дуже багато членів і приятелів.

2. Рекомендує поширити спортові зайняття і змагання серед поодиноких відділів та округ, хоч на Союзівці вже є досить спортових програм.

3. Створити пост директора спорту, який займався б координуванням всіх спортових турнірів УНСоюзу. На цю позицію можна прийняти особу не на повний час праці.

За Комісію:

Ґльорія Пашен, Марія Душник, Текля Мороз, Нестор Олесницький, Андрій Джула, Алік Худолій, Гелен Олек-Скатт.

Рекомендації Комісії Союзівки

Беручи до уваги, що Союзівка є важливим братським придбанням для членів УНС, і тому, що Союзівка на протязі майже 40 років йшла на зустріч братським, культурним та товариським потребам членів УНС, і тому, що Союзівка є потенціяльним засобом для приєднання членів до УНСоюзу, і тому, що Головний Уряд УНС є зобов'язаний дальше давати фінансову і матеріяльну допомогу Союзівці в її перебудові та відновленні Головний Уряд УНС рекомендує Головному Екзекутивному Комітетові наступне:

1. Продовжувати давати фінансову допомогу Союзівці на потреби відновлення давніх приміщень, побудову нових, модерних приміщень, як також на ведення братської культурної та товариської діяльности.

2. Покликати спеціяльну комісію експертів для того, щоб вони розглянули фізичний стан Союзівки та зладили плян на довшу мету для її розбудови, що включало б збільшення кількости приміщень для гостей, нову ідальню закритий басейн тощо так, щоб зробити Союзівку модерним цілорічним ресортом.

3. Розглянути можливості запровадження спеціяльної безкоштовної лінії "800" для користування гостей.

4. Минає 70-ліття відродження Української Автокефальної Православної Церкви в Києві під проводом Їх Блаженства Митрополита Василя Липківського. УНС відзначить цю історичну річницю і спорудить на Союзівці бронзове погруддя Митрополита Василя Липківського.

Резолюції Комісії Союзівки

УНСоюз заведе не пізніше, як до року часу для вжитку Союзівки комп'ютерну систему та набуде для оселі нову телефонічну систему, яка уможливить вживання телефонів в усіх існуючих кімнатах для гостей, як також і в майбутніх приміщеннях.

За Комісію Союзівки: Володимир Квас, Нестор Олесницький, Василь Пастушок, Евген Іванців, Олександер Худолій, Аня Дидик-Петренко, Володимир Корчинський, Степан Гавриш, Олександер Благітка, Рома Гадзевич, Ґльорія Пашен, Геновефа Жеребняк.

Рекомендації Комісії Жіночих Справ

На засіданні комісії, з уваги на відзначення 5-ої річниці трагедії в Чорнобилі, рішено присвятити спеціяльну увагу жертвам цієї трагедії. Ми рекомендуємо слідуюче:

1. Допомагати всім жертвам Чорнобиля, коли вони приїжджають до ЗСА на лікування. Привітати їх і заопікуватися ними в силу наших спроможностей.

2. Оплатити двом дітям кошт на будь-яких таборах на Союзівці.

3. Закуповувати книжки дітям до вжитку в світличках та садочках.

4. Відвідувати українців в шпиталях та старечих домах і довідуватися про стан їхньої опіки. Дати до зрозуміння тим інституціям, що українська громада цікавиться опікою над хворими та старшими самітніми українцями, які знаходяться по шпиталях та старечих домах.

За Комітет:

Ґльорія Пашен, Ґеновефа Жеребняк, Марія Душник, Гелен Олек-Скатт, Анна Чопик, Анна Гарас, Анна Ремик, Рома Гадзевич, Аня Дидик-Петренко.

Після звітів В. Пастушок попросив всіх звітодавців повторити всі резолюції англійською мовою. По вислуханню звітів в обох мовах Головний Уряд прийняв рекомендації та резолюції вище поданих комісій.

12. ОБГОВОРЕННЯ СПРАВИ МІСЦЯ КОНВЕНЦІЇ НА 1994 РІК

Тому що деякі комісії не мали нагоди ще зустрітися, головний предсідник У. Дячук запропонувала приступити до точки 12, а саме дискусії над справою місця Конвенції. Збори одноголосно прийняли цю зміну. Головний предсідник згадала, що Комісія 100-ліття УНСоюзу пропонувала відбути 33-тю Конвенцію близько Елис Айленд та Музею Імігнації. Дальше У. Дячук відкрила дискусію над місцем 33-ої Конвенції.

С. Гавриш: З огляду на те, що Союз почався в Пенсильванії, я пропоную відбути слідуючу Конвенцію у Філядельфії. Тут будемо мати нагоду і змогу відвідати Шамокін та перед пам'ятником основоположників УНСоюзу віддати їм належний поклін. Я, як голова округи Філядельфії, маю уповноваження взяти на нашу округу це зобов'язання. Ми маємо 40 відділів і можемо цим проєктом зайнятися.

У. Дячук: Коли говоримо про Пенсильванію, то ми маємо активну округу у Піттсбурзі. Пане Джула, яка є Ваша думка, щоб відбути Конвенцію там?

А. Джула: Це вимагає дуже багато праці. Як щоб я був молодшим, то радо взявся би до цього обов'язку. Годжуся з паном Гавришем, що Конвенція повинна відбутися у Пенсильванії. Там були наші піонери і тут годиться відсвяткувати наше століття!

Т. Шмагала: Ми говоримо тут про дві різні речі, не тільки про Конвенцію чи про століття УНСоюзу, але століття Свободи. Комісія 100-ліття теж дискутувала над Вашінгтоном, як третім можливим місцем нашої Конвенції. Вашінгтон має політичне значення. Тут маємо нагоду показати американським урядові, що ми як імігранти осягнули за 100 років свого буття в Америці. Пенсильванія має своє місце як початок УНСоюзу, і тут вшануємо гідно пам'ять основників „Свободи" та УНСоюзу. Джерзі Сити має спеціяльне місце як центр імігрантів не тільки українців, але цілого світу. Джерзі Сити це теж осідок Головної Канцелярії УНСоюзу. Я пропоную відбути 100-ліття „Свободи" у Вашінгтоні в National Press Club. Ми є майже одинока етнічна група, що друкує свій щоденник вже сто років без перерви. Конвенцію пропоную відбути в Джерзі Сити близько Музею Імігрантів на Елис Айленд.

Б. Гнатюк: Я думаю що треба відмітити 100-ліття на місці початку у Філядельфії або в Пітсбурзі. Через Елис Айленд нові імігранти переходили тяжкі години, не раз називають цей острів — Острів Сліз. Відсвяткування 100-ліття „Свободи" у Вашінгтоні, це може бути. Програми 100-ліття УНСоюзу можуть відбуватися в багатьох містах.

В. Пастушок: Пенсильванія, це колиска УНСоюзу і до сьогодні ми маємо найбільше число членів. Хочу бачити Конвенцію у Пенсильванії, а святкування „Свободи" у Вашінгтоні.

У. Дячук: Прошу пам'ятати, що ми мусимо відбути Конвенцію там, де є добрі засоби комунікації, бо наші члени будуть мати великі труднощі, а УНСоюз великі кошти, коли не візьмемо цього до уваги.

Д-р Я. Падох: Мені видається, що треба мати широкий погляд на працю УНСоюзу. Ми не можемо числити УНСоюз, як тільки братську установу, чи допомогову інституцію і підходити до цього святкування з льокальної точки зору. Ми мусимо признати великий вклад УНСоюзу в розвиток української громади тут в Америці і вклад УНСоюзу на майбутній розвиток вільної України, тому конечно відбути столітні святкування і Конвенцію у Вашінгтоні. Сподіємося теж, що наше століття буде іти у парі із незалежністю України.

Е. Іванців: Не можемо в таку важну нагоду, як наше століття, не взяти до уваги і не запросити до участі чужу пресу, осіб із американського політичного світу та інших братських установ. Це є добра нагода пропагувати УНСоюз, Україну, нашу політичну дійсність серед широких кіл американського політичного світу. Мусимо взяти до уваги можливості даного міста, доступ до нього, як і теж, чи ми маємо у місті людей, котрі можуть зайнятися підготовкою конвенції. Прошу брати це все до уваги поки рішимо місце слідуючої Конвенції.

А. Джула: Вертаємося далі до Пенсильванії. По сьогоднішній день Пенсильванія гордиться найбільшим числом членства. Ми мусимо числитися з нашими членами. Далі підтримую С. Гавриша відбути Конвенцію у Пенсильванії.

Мгр І. Геврик: Я теж підтримую внесок відбути Конвенцію у Пенсильванії. Там був початок і годиться відбути століття та вшанувати наших піонерів. Пенсильванія почала Союз і до сьогодні провадить перед в членстві. Друге, не можна ділити святкувать Союзу і „Свободи" — це брат і сестра. Це дві установи, котрі взаємно впливали на свій розвиток.

В. Сохан: Я піддержую внесок проф. Т. Шмагали відбути окремо святкування „Свободи" і окремо Конвенцію. Думаю теж, що треба відзначити 60-ліття „Українського Тижневика", бо з „Тижневиком" познайомлені конгресмени і політики. Коли святкування будуть окремі, тоді це можна відбути у Вашінгтоні в жовтні або вересні 1993 року, коли Конгрес має свої сесії. Місце Конвенції ми повинні лишити Екзекутиві до дальшого розгляду.

Г. Пашен: Я підтримую Пенсильванію, тому що це є більш центральне місце, а головно тим, хто їде зі Заходу.

Б. Лучків: Теж підтримую Філядельфію, бо це місто важне не тільки в історії Союзу, але теж в історії Америки і до нині є одним з чотирьох міст Америки.

А. Кейбіда: Я думаю, що наші імігранти майже всі приїхали через Елис Айленд, тому годиться віддати належний поклін нашим піонерам. Друге, Головна Канцелярія УНСоюзу знаходиться в Джерзі Сити вже понад 90 літ. Думаю що з нагоди століття УНСоюзу вшанування наших імігрантів є найважливішою точкою наших святкувань. Підтримую думку відбути Конвенцію в Джерзі Сити.

П. Дорожинський: Тому що слідуюча Конвенція є *такою важною*, пропоную щоб Екзекутива прийняла всі зауваги, що збори відслухали, як рекомендації Головного Уряду, та в короткім часі прийняла рішення в тій справі.

Т. Мороз: Я пропоную, щоб Екзекутива вибрала місце на Конвенцію і нам на слідуючих нарадах в 1992 році представила свій плян.

В. Гнатюк: Чи сьогоднішні наради мають рішити місце слідуючої Конвенції?

Т. Шмагала: Ми говоримо тут про дві різні речі. Я вношу резолюцію, щоб відбути століття „Свободи" у Вашінгтоні. Місце Конвенції можемо дальше дискутувати.

У. Дячук: Сьогодні ми хочемо почути Ваші думки тільки в справі місця на Конвенцію. Маємо дві пропозиції: Філядельфію і Джерзі Сити. Прошу над тим застановитися.

Е. Іванців: Я пропоную внесок: Екзекутива розгляне два міста — Філядельфію і Джерзі Сити і поінформує листовно членів уряду про своє рішення.

Н. Олесницький: До внеску хочу додати поправку. Коли тут є зацікавлені взяти на себе обов'язок підготовки Конвенції в даному місті, нехай вони підготують всі інформації та поінформують про це Екзекутиву.

В. Ліщинецький: Хочу підтримати Елис Айленд, бо тут буде нагода звернути увагу американського світу на нашу імігнацію і наші здобутки тут. Нехай Екзекутива розгляне справу місця Конвенції і нас про це поінформує.

Збори прийняли внесок Е. Іванцева. Відтак закрито ранню сесію.

СЕРЕДА, 22-ГО ТРАВНЯ 1991 ПІСЛЯ ОБІДУ

Пообідня сесія була призначена на засідання поодиноких комісій, котрі не мали нагоди зустрінутися в перших двох днях нарад.

ЧЕТВЕР, 23-ГО ТРАВНЯ 1991 9:00 год. рано

Члени Статутової Комісії зустрінулися на цілоденній сесії. Голова Комісії д-р Н. Олесницький провадив цією сесією. Ранком члени комісії мали нагоду відслухати та розглянути пропозиції різних статутів, вимінятися думками та продискутувати зміни в статуті, котрі були б корисні й ті які треба конче провести. Серед членів комісії були запрошені адвокати дорадники: д-ри П. Саварин, І. Раковський та А. Филипович. Тому що Статутова Комісія має велике завдання перед собою, а саме підготовити новий Статут до Конвенції, пообідню сесію було призначено на розподіл праці між членами комісії. Члени комісії поділилися на підкомісії. Виготовану листу проєктів поділили між поодинокими підкомісіями та визначили речинці до полагодження завдань.

Присутніми на залі, окрім членів Статутової Комісії були члени Головного Уряду, що не входили в Статутову Комісію. Всі жваво брали участь в дискусії над змінами в статуті, бо це важливий крок в довгім процесі, й перший крок до великого діла. Засідання тривало до 4:30 пополудні. Вечером був запляновний бенкет, на котрім виступав знаний квартет „Явір" з України.

П'ЯТНИЦЯ, 24-ГО ТРАВНЯ 1991 9:00 год. рано

Останню сесію цьогорічних нарад відкрила Уляна Дячук, головний предсідник. В першу чергу висловила подяку ред. В. Дідюкові за вміле провадження бенкетової програми вечером, де цілий збір провів приємно час. Опісля збори приступили до ділової частини зборів. Головний уряд відслухав звіти слідуючих комісій: Комісії в Справах Культури, Братської Діяльности, Статутової, 100-ліття УНСоюзу, Організаційної, Преси та Публічних Зв'язків, Фінансової та Резолюційної.

10. ЗВІТИ КОМІСІЙ

РЕЗОЛЮЦІЇ КУЛЬТУРНОЇ КОМІСІЇ

Культурну Комісію обрано на Річних Нарадах Головного Уряду УНСоюзу, на Союзівці, 22-го травня 1991 року. Культурна Комісія представляє Головному Урядові УНС такі пропозиції та схвалення:

1. Вітаючи історичні події, що відбуваються під цю пору в Україні, спрямовані на відбудову української незалежної й суверенної держави та на відродження повної культурної суверенности українського народу, Головний Уряд УНСоюзу уповноважує Екзекутиву УНСоюзу й доручає їй піддержувати культурні, зокрема наукові, передовсім недержавні установи України та їх акції в межах своєї спроможности.

2. Культурна Комісія пропонує допомогу УНСоюзу у побудові пам'ятників: Тарасові Шевченкові та Михайлові Грушевському у Львові й схвалює, щоб вислати делегацію УНС на їх відкриття.

3. Культурна Комісія з признанням схвалює дотеперішню діяльність УНСоюзу спрямовану на пов'язання й затіснення культурних зв'язків УНС з Україною, зокрема зі встановленням представництва „Свободи" й „Українського Тижневика" в Києві та доручає їх розбудову й, по змозі, поширення на місто Львів.

4. Культурна Комісія пропонує адміністраціям „Свободи" й „Ukrainian Weekly" висилати дуплікати своїх і чужих видань, які є чи будуть в їх посіданні, бодай по два примірники для бібліотеки НТШ у Львові і по змозі до інших наукових установ України.

5. Культурна Комісія схвалила акцію УНСоюзу щодо допомоги культурним і мистецьким групам з України для відвідин українських громад на Заході, й уповноважує Екзекутиву УНСоюзу продовжувати ці заходи та поширити їх також для скріплення взаємин з представниками наукових установ в Україні і ЗСА.

6. Культурна Комісія, передбачаючи майбутню іміграцію громадян України до ЗСА, звертає увагу на потребу приготовити заходи для включення їх в УНСоюз, при чому слід взяти до уваги наш довоєнний і повоєнний досвід у цій важливій акції.

7. Культурна Комісія з признанням схвалює проєкт Екзекутиви УНС щодо підготування й друку, можливо повної історії України, своє перше сторіччя, і то по змозі, ще перед сторічними святкуваннями УНСоюзу. Екзекутива повинна, договоритися з автором цієї книжки щодо її змісту, обсягу та часу виготування так, щоб вона появилася друком перед сторічними ювілейними святкуваннями.

8. Культурна Комісія пропонує Екзекутиві УНС зайнятися з особливою увагою утворенням повноцінного Музею й Архіву УНСоюзу, якщо можливо, ще перед його ювілейними святкуваннями. Екзекутива буде уповноважена договоритися з ким слід у цій справі. Відвідини Музею й Архіву піднесли б вагу майбутнього ювілею.

9. Культурна Комісія пропонує Головному Урядові УНСоюзу видатно й активно включитися в загально громадську акцію допомоги Науковому Товариству ім. Шевченка у Львові, у придбанні власного дому, з метою примістити в нім свою бібліотеку й архіви та влаштувати бюра та робітні для науковців, а зокрема для влаштування відповідного приміщення для сторонніх відвідувачів, зокрема з-за кордону й з-за океану, особливо із ЗСА.

За Культурну Комісію підписали її члени: д-р Я. Падох, голова мгр І. Гевпик, секретар, д-р Б. Гнатюк, Олександер Худолій, Аня Дидик-Петренко, Василь Ліщинецький, ред. З. Снилик.

Звіт Статутової Комісії

На ранній сесії Статутової Комісії в четвер, 23-го травня, кожний член комісії, як теж присутні члени Головного Уряду мали нагоду висловати свої думки про зміни, котрі треба було перевести в нашому статуті.

На пообідній сесії члени комісії розподілили працю на біжучий рік. Комісію поділено на групи і кожна група дістала призначену працю до виконання і зобов'язалася виконати до певного терміну свій проєкт.

Всі здають собі справу, що перед нами лежить велика праця переглянути існуючий статут та підготовити зміни до нього. Проєктовані зміни мають бути готові до перегляду Головного Уряду на засіданні, що відбудеться в травні, 1992 року.

За Комісію:
Нестор Олесницький, голова
Анна Чопик, місто-голова,
Тарас Шмагала мол., секретар,
Присутні: Уляна Дячук, Нестор Олесницький, Іван Гевпик, Ґльорія Пашен, Володимир Сохан, Олександер Благітка, Анатоль Дорошенко, Евген Іванців, Рома Гадзевич, Анна Чопик, Іван О. Флис, Андрій Филипович, Ігор Раковський, Петро Саварин, Тарас Шмагала мол.

Рекомендації Комісії Братської Діяльности

Комісія винесла слідуюче рішення: продовжувати традиційну братську діяльність УНСоюзу та закликає відділових урядовців і членів окружних комітетів до слідуючої діяльности:

1. Відвідувати хворих та немічних членів у лікарнях, закладах чи приватних домах і, у випадку смертности брати участь у похоронах.

2. Дбати про моральну і матеріяльну допомогу потребуючим українським дітям в Україні та в інших країнах, а головно потерпілим дітям чорнобильської катастрофи.

3. Сприяти культурному розвитку наших громад в Америці і в Канаді у співпраці з нашими братами і сестрами в Україні та з українськими громадами інших країн.

4. Допомагати нашим новим імігрантам, головно нашим втікачам.

5. Наша оселя Союзівка повинна сприяти, як дотепер, культурному розвиткові і бути всеобіймаючою під оглядом культурно-розваговими і побутовими та організаційним.

6. У солідарності з визвольним рухом на Україні старатися застосовувати нашу рідну мову в наших установах чи організаціях, бо мова — це той цемент, що змінює кожний нарід, в один твердий моноліт.

Записала — Т. Мороз

Рекомендації Комісії Відзначення 100-ліття УНСоюзу

У зв'язку з відзначенням у 1994 році сотої річниці існування найбільшої та найвпливовішої в західньому світі української організації.

1. Підготовити до друку ще перед 1994 роком нове видання історії УНСоюзу.

2. Кожна округа УНС повинна опрацювати, до року часу, пляни для відзначення цієї річниці у свох окружних околицях.

3. Кожна округа повинна зв'язатися з місцевими українськими музиями, як також бібліотеками, університетами, історичними товариствами тощо для спеціяльних виставок про УНС впродовж ювілейного року.

4. УНС повинен зібрати меморабілії та інші матеріяли з діяльности УНС і створити пересувну виставку, яка б була доступною тим відділам та Округам, які бажали б її позичити.

5. УНС повинен спеціяльними відзнаками вшанувати та віддати належне, заслуженим со...цям, які своєю відданою працею причинилися до розвитку УНСоюзу.

За Комісію: Уляна Дячук, Нестор Олесницький, Ґльорія Пашен, Іван Геврик, Василь Пастушок, Степан Гавриш, Василь Дідюк, Тарас Шмаґала, Рома Гадзевич, Евген Іванців, Андрій Кейбіда, Василь Ліщинецький, Гелен Олек-Скатт, Геновефа Жеребняк, Ярослав Падох, Аня Дидик-Петренко, Марія Душник.

Резолюції Організаційної Комісії

Продискутовано організаційний плян праці на 1991 рік прочитаний головним предсідником Уляною Дячук і одобрено цей плян одноголосно.

Додатково відмічено, що потрібні секретарські курси, особливо для нових секретарів, бо семінарі по округах (пів дня) невистачальні. У. Дячук заявила, що Головний Уряд забезпечить подорож і перебування для нових секретарів в Головній Канцелярії на 2-3 дні. Рівнож У. Дячук заявила, що майбутні пенсійні пляни будуть прийматись до віку 80 років.

У висліді дискусії Організаційна комісія внесла слідуючі резолюції:

1. Щоб піднести зворот видатків секретарям на 1% за вкладки грамот, виданих до 1-го вересня 1987 року (ухвала з одним голосом проти).

2. Щоб відбувати секретарські курси центрально на Союзівці як для нових секретарів, так і поновлюючі для діючих секретарів (ухвала одноголосна).

За Організаційну Комісію

Присутні члени Комісії:
Василь Дідюк, Василь Лучків, Марія Душник, Степан Гавриш, Гелен Олек-Скатт, Василь Ліщинецький, Володимир Корчинський, Анна Гарас, Анна Ремек, Головний предсідник Уляна Дячук та гість П. Пригода.
Одноголосно обрано Василя Дідюка на голову і Василя Ліщинецького на секретаря.

Комісія Преси і Публічних Зв'язків

(Ворохта 1:40, середа 22-го травня 1991)

Ред. В. Дідюк — голова, гол. редактор З. Снилик — секретар, члени: Е. Іванців, Т. Шмаґала, А. Дидик-Петренко.

Комісія преси і публічних зв'язків рекомендує Головному Екзекутивному Комітетові:

1. Опублікувати протокол із річних нарад Головного Уряду швидко в побільшених об'ємом числах „Свободи" та вислати до всіх передплатників „Свободи" і „Українського Тижневика".

2. Висилати спеціяльне видання „Українського Тижневика" із стипендистами до всіх передплатників „Свободи", які не отримують „Українського Тижневика".

3. Створити пост адміністратора, який відповідатиме за поширення видань УНСоюзу, тобто „Свободи", „Українського Тижневика" і „Веселки"; збільшення реклямового матеріялу у всіх виданнях; посилений продаж книжок відновленою книгарнею „Свободи" через пошту та такими засобами, як визначення „місця книжки" тощо.

4. Усі три періодичні видання УНСоюзу повинні мати окремі бюджети і окремі книговодства.

5. Уповноважити Комісію преси і публічних зв'язків почати плянування відзначень 100-ліття „Свободи" і 60-ліття „Українського Тижневика", включно з програмою у Вашінґтоні.

6. Негайно почати заходи для видання історії УНСоюзу з нагоди його 100-ліття.

7. Продовжувати перевірку можливостей друкувати „Свободу" і „Український Тижневик" в Канаді.

8. Перевірити можливості висилання періодичних видань УНСоюзу в Україну.

Резолюція:

З уваги на швидкий хід подій в Україні і в діяспорі, як також зріст реклямового матеріялу в „Свободі" й „Українському Тижневику", Екзекутива придбає відповідне устаткування для друкування 20 і 24-сторінкового „Українського Тижневика" та 10 і 12-сторінкового видання „Свободи" — і в цей спосіб задовільнити читачів отримувати збільшені об'ємом видання УНСоюзу.

Резолюційна Комісія

в складі: Зенон Снилик — головний редактор „Свободи", Рома Гадзевич — головний редактор „Ukrainian Weekly", Андрій Кейбіда, Василь Дідюк, Павло Дорожинський, як голова комісії, відбувши дня 22-го травня 1991 року своє засідання, пропонує слідуючі резолюції:

Ми, члени Головного Уряду, обрані в 1990 році 32-го Звичайною Конвенцією Українського Народного Союзу в Балтиморі, зібрані на перших звичайних річних нарадах на „Союзівці", засилаємо наш братський привіт українському народові і всеціло підтримуємо його відновлені та посилені змагання до волі і незалежности, які, віримо, увінчаються відновленням української самостійної і соборної держави.

Ми радіємо відновленням Української Греко-Католицької Церкви в Україні і переїздом на Рідні Землі Верховного Архиєпископа і Кардинала Мирослава Любачівського, а також Української Автокефальної Православної Церкви, зокрема завершенням УАПЦ патріярхатом, на чолі з першим її Патріярхом Мстиславом.

Ми рівнож вітаємо вірних і провідних євангельсько-баптистських згромаджень в Україні і в діяспорі, зокрема тих, які в останньому році причалили до берегів нашої прибраної батьківщини і вступають в члени нашої організації.

Головний Уряд УНСоюзу вітає Світовий Конґрес Вільних Українців, нашу світову громадську надбудову, наші міжкрайові і крайові централі, їхні проводи та членство, наші харитативні, наукові, молодечі, жіночі та інші установи та закликаємо своїх членів включитись в їхні акції для добра нашої громади і українського народу.

Зокрема закликаємо членство УНСоюзу активно включитися до величавих відзначень 100-ліття поселення українців в Канаді.

Павло Дорожинський — голова
Василь Дідюк
Рома Гадзевич
Андрій Кейбіда
Зенон Снилик

До звіту Комісії в Справах Культури

Гість з Канади, д-р П. Саварин запросив всіх членів Уряду і все членство УНСоюзу взяти участь у святкуваннях 100-ліття поселення українців у Канаді.

До звіту Організаційної Комісії

Головний предсідник У. Дячук вияснила, що ми не можемо піднести винагороди секретарям на грамотах виданих після вересня 1987, бо це буде проти усіх рекомендацій наших актуаріїв. Збори прийняли цю поправку до звіту.

До звіту Комісії Преси і Публічних Зв'язків

Виникла дискусія про прийняття резолюції щодо купна нових друкарських машин для „Свободи" і „Тижневика". У. Дячук, головний предсідник уважала, тому що Екзекутива вже розглядає справу купна, то ця резолюція є зайва. Одначе після дискусії рішено залишити цю резолюцію із зміною тексту, а саме, що Екзекутива надалі будес працювати над купном. нових машин.

До звіту Фінансової Комісії.

Після того, як головний касир А. Благітка відчитав листу дотацій, до дискусії зголосилися:

мґр І. Геврик: Чому Фундація Ольжича не дістала нічого в цім році? Кожного року все діставала даток.

А. Благітка: Ми не дістали від них прохання. Коли дістанемо, тоді призначимо фонди.

Т. Мороз: Будова дому для старших у Монтреалі, теж потребує фондів.

У. Дячук: Ми не можемо давати на всі льокальні справи, бо їх є забагато. Ми стараємося давати на загальні потреби.

С .Гавриш: Призначено замало грошей на табори Ольжича. Літом приїжджають на цей табір діти з України.

У. Дячук: Ми збільшили наш даток на 200 дол. більше, як в минулому. На дітей з України дають теж інші організації. Дітей з Чорнобиля спроваджують багато організацій.

Після дискусій над звітами комісій, збори більшістю голосів прийняли звіти і затвердили подані резолюції

Т. Шмаґала, як член Фінансової Комісії подав внесок щоб підвищити платні членам Головної Екзекутиви на 6%. Головний Уряд одноголосно прийняв цей внесок.

11. ЗАТВЕРДЖЕННЯ РІЧНОГО БЮДЖЕТУ

Головний касир А. Благітка, відчитав в обох мовах запроєктований бюджет на 1991 рік. Фінансова Комісія на своїх засіданнях мала нагоду переглянути докладно представлений бюджет. Головний Уряд більшістю голосів прийняв пропонований бюджет.

ПРОЄКТ БЮДЖЕТУ УНСОЮЗУ НА 1991-ий РІК

П Р И Б У Т К И:

1. ЧЛЕНСЬКІ ВКЛАДКИ:

Життєве забезпечення	$ 2,760,000
Пенсійні грамоти	500,000
Р А З О М - членські вкладки	$ 3,260,000

2. ВІДСОТКИ:

Від позички для Корпорації Дому УНС	$ 600,000
Від бондів	4,000,000
Від гіпотечних позичок	500,000
Від членських позичок	27,000
Від уділів	100,000
Від банкових конт	85,000
Р А З О М - відсотки	$ 5,312,000

3. РІЗНІ ВПЛИВИ

Фонд Відродження України - УНС	$ 200,000
Фонд Сирітський	3,000
Фонд Наглої Потреби	1,000
З продажі книжок (Енциклопедія)	10,000
Амортизація і зиск з продажі	100,000
Пожертви до Братського Фонду	35,000
Акумуляція дивіденди	75,000
Різні впливи	20,000
Р А З О М - різні впливи	$ 444,000
Видавництва	1,550,000
Союзівка	1,200,000
Р А З О М - П Р И Б У Т К И	$ 11,766,000

В И Д А Т К И:

ВИПЛАТИ ГРАМОТ:

Виплати дозрілих вивінувальних грамот	$ 1,200,000
Посмертні виплати	880,000
Виплати від випадків (АДД)	10,000
Подвійне забезпечення	5,000
Грошові звороти	400,000
Забезпечення батьків дітей	1,200
Відсотки від посмертних виплат	1,000
Р А З О М - виплати грамот	$ 2,497,200
Дивіденда	1,200,000
Фонд Сирітський	3,000
Вкладки за реасекурацію	15,000

КОШТИ АДМІНІСТРАЦІЇ:

ПЛАТНІ:

Головних урядовців	211,000
Працівників	610,000

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Пенсійний Фонд, хворобове і грошове забезпечення	425,000
Соціяльне і від безробіття	90,000
Р А З О М - ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	515,000

КАНЦЕЛЯРІЙНІ ВИДАТКИ:

Опіка над бондами	12,000
Друки і канцелярійні прибори	57,000
Пошта	28,000
Телефон	35,000
Забезпечення	33,000
Загальні видатки	25,000
Відділові прибори	3,000
Винайм машин	9,000
Р А З О М:	202,000

РІЗНІ ВИДАТКИ:

Компюторизація діловодства	39,600
Канадські Корпораційні податки	3,000
Канадська Канцелярія	5,000
Актюарій та спеціяльні дорадники	90,000
Заплата до забезпеченевих урядів і державна контроля	10,000
Р А З О М - різні видатки	$ 147,600

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ВИДАТКИ:

Оголошення і друки	$ 40,000
Модернізація орг. матер. та орг. Відділу	15,000
Лікарські оглядини нових членів і гол. лікар	12,000
Винагороди відділових організаторів	60,000
Винагороди професійних організаторів	90,000
Секретарська винагорода	320,000
Винагорода предсідників і касирів	2,000
Кошти подорожей організаторів	10,000
Обласні засідання	25,000
Р А З О М - організаційні видатки	574,000

Кошти 32-ої Конвенції	3,000
Кошти нарад Головного Уряду	35,000
Кошти Контрольної Комісії	7,000
Р А З О М	45,000
Кошти репрезентації і подорожей	40,000
Свобода - доплата за членів	800,000
Виплати друкарні	1,560,000
Виплати Союзівки	1,500,000
Бюджет Канадського Представництва	62,500
Бюджет Канцелярії у Вашінґтоні	178,000
Р А З О М	4,140,500

ДОТАЦІЇ І ДОПОМОГИ:

Акції Відділу Братської Діяльности	10,000
Дотація з Фонду Наглої Потреби	10,000
Комісії Головного Уряду УНС	3,000
Комісія Спортова	12,000
Допомога членам	15,000
Комісія Молоді	5,000
Стипендії	120,000
Дотації Організаціям	70,000
Дотація до Фонду Відродження України	200,000
Р А З О М	445,000
Індекс „Свободи", Публікації, Енциклопедія	80,000
УНС в Канаді	5,000
Р А З О М	85,000

ІНВЕСТИЦІЙНІ ВИДАТКИ:

Відсотки від закуплених бондів	5,000
Втрати при продажі бондів	80,000
Амортизація	85,000
Втрати при вимінi валюти	100,000
Р А З О М	270,000
Різні видатки	30,000
ВСІ ВИДАТКИ	$ 10,990,300
НАДВИШКА	755,700
ЗАГАЛЬНА СУМА БЮДЖЕТУ	$ 11,766,000

13. РІЗНЕ. ВНЕСКИ Й УХВАЛИ

Мґр І. Геврик: „Ставлю внесок, щоб Екзекутива УНСоюзу респектувала ухвала Конвенції та Головного Уряду щодо оформлення статуту для Канади, бо до сьогодніішнього дня він незреалізований".

Ґ. Пашен: Ставлю внесок, щоб на другий рік Вашінґтонське бюро мало окремий звіт, і голова бюра звітував за працю бюра.

А. Благітка: Бюро у Вашінґтоні є частиною Головної Канцелярії.

А. Дорошенко: Бюро у Вашінґтоні мусить мати окремий звіт, а не бути частиною звіту предсідника.

Ґ. Пашен: Вашінґтонське бюро має свій окремий звіт і ми хочемо бачити окремий звіт.

А. Джула: В справі змін на грамотах членів. Ми до тепер мусимо посилати грамоти до Головної Канцелярії, це є коштовне і забирає багато часу. Хочу пропонувати робити зміни без грамот.

В. Сохан: Ми розглядаємо тепер цю справу. Це правда, цо секретарям є легше і дешевше не присилати нам грамот. Одначе це може спричинити проблеми, коли секретарі і члени будуть забувати долучувати зміни до грамот. Ми розглянемо різні можливості та візьмемо ще до уваги.

В. Корчинський: Минулого року на Річних Нарадах ми говорили про створення Комітету Політичних Акцій (PACT). Що сталося і чи вже існує той комітет?

У.Дячук: Ми вже зорганізували і зареєстрували цей комітет. Тепер чекаємо на Е. Іванцева, щоб почав збірку на цю ціль.

Т. Шмаґала: Хочу вияснити новим членам про Суд котрий відбувся вчора в часі бенкету. Ця традиція вже триває багато років у Головному Уряді. Цей обряд є необхідною частиною наших нарад. Гроші, котрі збираємо в часі суду, ідуть на добродійні цілі.

В. Лучків: Тому, що „Український Тижневик" є головним джерелом інформацій, я пропоную, щоб Екзекутива розглянула можливість друкування Індексу „Тижневика"та як вже має „Свобода".

У. Дячук: Це буде багато легше до виконання бо Індекс і „Тижневик" друковані англійською мовою.

Тому, що більше не було жадних внесків ні запитів,к закрито дискусію.

14.. ЗАКРИТТЯ НАРАД

Головний предсідник Уляна Дячук: Прийшов час закінчення цих Річних Нарад, перших по 32-ій Конвенції.

Ці наради зробили підсумки праці за минулий рік, дали напрямні для відзначень 100-ліття нашої установи, започаткували приготування нового статуту для чергового століття нашої організації та заплянували дальші акції для допомоги Україні.

Складаю щиру подяку всім членам Головного Уряду за їх великий вклад праці по комісіях і в нарадах, за їх ініціятиву у плянуванні, за ідеї, думки і поради. Всі вони мали на увазі добро нашого УНСоюзу, бажання допомогти йому зростати у членстві та фінансах, які так потрібні, щоб наша установа дальше несла допомогу членам, українській громаді та нашій поневоленій Україні. Пригадую всім, що будуччина УНСоюзу є у нашій молоді і прошу Вас притягати її до праці наших відділів.

Бажаю всім Панам і Паням гарного відпочинку цього літа, здоров'я і сили у праці для УНСоюзу і до милого побачення на черговий рік.

Після прощальних слів головного предсідника У.Дячук, присутні відспівали національний гимн „Ще не вмерла Україна", і цим закінчили річне засідання Головного Уряду.

Володимир Сохан
головний секретар

Між Львівським і Вейнським університетом встановлено наукові контакти

Контакти наукових кіл Америки і України, що стають усе частішими, не оминули також Дітройту. 18 вересня приїжджає сюди 24 студенти Інституту менеджменту Львівського університету на кількатижневий вишкіл в школі бізнесової адміністрації Вейнського університету, деканом якої є проф. Віллям Вольц, та відвідини різних компаній і підприємств.

Минулого року до Вейнського університету звернувся чехословацький уряд з проханням допомогти розвинути дрібні підприємства. Склалося так, що в квітні цього року д-р Віктор Пензеник, директор Інституту менеджменту Львівського університету та його заступник доцент Іван Васюник перебували в Америці на запрошення д-ра Богдана Крамарчука з Мінеаполісу. Побували вони також в Дітройті, де С. Дуткевич координував їхнє перебування. В тому часі я нав'язала контакт із заступником декана школи Бізнесової адміністрації Робертом Бушнелем, який зацікавився цим новоствореним Інститутом менеджменту у Львові.

Коли плянувалася поїздка д-ра Раймонда Ґеника, директора Центру розвитку малих підприємств і д-ра Роберта Бушнела до Чехо-Словаччини, я піддала думку, щоб вони відвідали також Україну. Д-р Пензеник запросив делеґацію Вейнського університету, в склад якої я також ввійшла, прибути до Львова для проведення ряду семінарів. Так вліті цього року проф. Ґеник і я прибули до Львова.

Наш перший семінар відбувся в промисловому місті Червонограді, у приміщенні міської Ради, в якому взяло участь 55 спеціялістів з різних ділянок економічної діяльности та представників місцевої адміністрації. Ми мали приготовані до роздачі чотири інформативні листки з такими точками: початковий плян підприємства, мета підприємства, керівництво підприємства та засоби реклями.

Другий семінар ми провели в місті Луцьку, де нас зустріла Галина Лавриненко, директор Філії інституту менеджменту. Присутніх було 32 особи, які представляли державні і приватні підприємства. По закінченні семінару ми мали кілька індивідуальних консультацій, а також інтер'ю з газетами „Радянська Волинь" і „Народна Трибуна". Нас запросили до педагогічного інституту, де відбувалося закінчення шкільного року і де мене попросили виступити.

Повернувши до Львова, ми провели третій семінар, на який прибуло 35 слухачів. Тут ми старалися довідатися, які проблеми та перешкоди виринають при спробах організування малих підприємств. Як виявилось, найбільш пекучими були: відсутність сировини, брак інформацій — відсутність фахових журналів, брак відповідної підготови, відсутність докладних адміністраційних приписів, які окреслюють активність малих підприємств, труднощі при реєстрації, здобутті фінансів та оподаткування малих підприємств, проблеми між робітниками і керівництвом підприємства, брак інформацій про ринок, бюрократичні перешкоди при реєстрації, конкуренція з державними підприємствами. У Львові не є „престижно" працювати в малому підприємстві. (Це найбільше здивувало д-ра Ґеника, для якого це було цілковито незрозуміле. Виявляється, що однією з найважливіших передумов до успішного введення ринкової економіки є зміна психологічного наставлення до цієї проблеми.

У Львові ми мали нагоду познайомитися з мером міста Шпіцером, членами міської Ради, з якими обговорювали співпрацю між університетом і містом та розвитком економіки. Цікавими були також відвідини уже сприватизованих підприємств, які у своїй праці натрапляли не раз на великі перешкоди, у Львові мали ми інтерв'ю з панею Романів, кореспонденткою газети „За вільну Україну".

Прибувши до Києва, ми зустрілися з директором Міжнародного інституту менеджменту д-ром Олегом Білорусом, який виявив зацікавлення ділянкою організації малих підприємств. Відвідуючи наради Верховної Ради, ми мали нагоду зустріти ряд депутатів як також кореспондентів В. Кирюка із „Літературної України" та Марту Коломієць із „Юкрейнієн Віклі". Мали також інтерв'ю з редактором „Літературної України" Б. Рогозою.

Цікавими є спостереження проф. Ґеника, який побував на Україні вперше. На його думку, для успішного розвитку малих підприємств в Україні треба цілковитої зміни постави як урядової адміністрації, так і підприємців. Набрякла десятками літ бюрократія, принципово наставлена неґативно до індивідуальних починів, далі обмежує такі спроби адміністраційними приписами (кожне підприємство мусить мати статут) та високими податками. Москва далі тримає міцно в своїх руках всяку економічну активність, що задушує приватну ініціятиву. Великою перешкодою є відсталість або взагалі брак ряду допоміжних факторів. Нема відповідно розвиненої мережі доріг, телефонічна система позаду, банки не наставлені на такого роду клієнтів, нема відповідних готелів для закордонних підприємців, ці готелі не не забезпечені необхідною кількістю води, дрібним електричним знаряддям для полегшення праці. Це все творить суттєву підставу для успішного розвитку економічної активности. Постава деяких людей, що займатися торгівлею на малу скалю є „непрестижно", доказує потреби зміни мислення та постави до цієї проблеми. На думку проф. Ґеника, повинна також наступити зміна системи навчання на економічних факультетах. Навчання тут оперте на викладах професора, коли в американських університетах студенти мають багато спеціялізований розподіл дисциплін, велика частина навчання — це групове розв'язування конкретних проблем за відповідною теоретичною підготовою. Відсталість краю проф. Ґеник оцінює на півстоліття.

Його зустріч зі студентами, яких він уважає високосвіченими, дає йому підставу надіятись, що вони, бажаючи поліпшення свого економічного стану, будуть рушійним чинником у тому напрямі. Свідомий великих багатств України, при вмілому пізнанні світового ринку, проф. Ґеник передбачає пружний ріст господарки України, і тим самим підвищення життєвого рівня населення.

Віра Андрушків

НЕГАЙНА ДОПОМОГА УКРАЇНІ — НАШ ІМПЕРАТИВ!

Повернення колеса нашої страдницької історії на шлях до визволення і здобуття свого місця в сім'ї вільних народів ніколи не було Легким. Виглядало вже навіть, що колесо це докочує нас до такого стану, в якому поняття „український народ" залишиться тільки якоюсь романтичною абстракцією, про яку можна буде творити тільки леґенди і оспівувати її сумними піснями, бо мало буде вона придатною вже до означення самої себе.

Та виказалось щось інакше: можна розтерзати народ аж до краю, але вирвати докорінно живучість з нього таки не можливо. При першому промінчику нагоди, він „знову оживає і сміється знову".

Аналізуючи, однак, наше минуле, мусимо зауважити, що історія нераз давала нашому народові нагоду ожити і стати собою, але чомусь він цього не зумів зробити. Та тим разом доля усміхнулась нам ласкавіше. Незвичайні події, які останнім часом проходять з блискавичною швидкістю, створили нам нову нагоду. Може вона була й останньою, як дехто думає, але головне, що тим разом її використано. На превелике вдоволення і радість нашу, Україна проголосила, майже одноголосно, повну незалежність.

Приголомшуюча вістка! Потрібно було часу, щоб усвідомити, що це дійсно так. Та радість наша з журбою мусить обнятись одночасно, коли здамо собі справу з цього, які глибокі рани залишила українському народові понад сімдесятирічна жорстока неволя і як багато часу, зусиль і засобів потрібно тепер, щоби їх вигоїти. Варіянтів для цього багато немає. Найперше ми мусимо вирвати себе із стереотипного минулого та прагнути викресати в себе іскру нової думки, з увагою на те, що нам треба розбудовувати державу, отож і думати належиться вже по-державницькому. Відноситься це і до української діяспори. Будучи у значно вигіднійшій ситуації, діяспора представляє собою вартісний потенціял для України, який, у різних формах, може значно причинитися до помочі в процесах відродження і удержавлення України. Свідомість якраз цього заставляє сьогодні кожного з нас до священного обов'язку включитися до такої помочі. Завдання такі поклали на себе Координаційний Комітет Допомоги Україні (ККДУ), а вслід за ним і Українська Федерація Філядельфійської Округи (УФФО). Доцільним є виразно підкреслити на цьому місці, що федерація фактично діє в системі ККДУ. Ставши на становищі, що Україна сьогодні потребує всебічної допомоги, УФФО заплянувала в цьому відношенні програму, ціллю якої є між іншим, зібрати один мільйон долярів на перший етап. Тому що в основному розраховується на поміч не тільки від української спільноти та ще й тому, щоб надати програмі більш загального характеру, було заанґажовано, для ефективнішої реалізації деяких проєктів, знану американську аґенцію, яка на терені Філядельфії випробувала себе позитивними досягненнями. За її стараннями і при активній співпраці імпрезового комітету УФФО, організується вже в неділю 13-го жовтня, о год. 5-ій по полудні у Філядельфійській музичній академії, великий концерт клясичної музики для американської публіки, дохід з якого буде призначено для допомоги Україні та жертвам Чорнобиля.

Рівночасно робляться заходи, щоби повести інтенсивну акцію в користь справам України дорогою всіх головніших телевізійних станцій, які будуть передавати відповідні оголошення, документальні фільми, а навіть можливим є і телетон.

Цікавою також є ідея, щоб нашою справою, а головно Чорнобилем, зацікавити увесь американський студентський світ. Початкові спроби в цьому напрямку дають познаки, що ідея ця приймається з ентузіязмом.

З приємністю треба відмітити, що завдяки успішним її старанням, УФФО вдалося у відносно короткому часі зібрати поважну кількість медикаментів та шпитального виряду з різними новими технологічними апаратами, вартість яких сягає приблизно 18 міл. дол. Усе це майно буде внедовзі навантажено на найбільший у світі вантажний літак „Мрія", яка приземлиться на філядельфійському летовищі в четвер, 17-го жовтня, де буде стояти, через п'ять днів, протягом яких можна буде, і запрошується, оглянути її. В суботу, 19-го жовтня, о год. 7-ій вечора, в найкращій на філядельфійському летовищі ганґарі ін. Аненберґа відбудеться гостина для представників американського Уряду, добродіїв та залоги „Мрії". Очевидно, усіх запрошується прийти на таку цікаву зустріч. У вівторок, 22-го жовтня, „Мрія" відлетить до Києва із дійсно княжим даром від українців Філядельфії і околиці.

Та програми УФФО на цей рік на цьому не кінчаються. В суботу, 14-го вересня, в приміщенні УОКЦентру відбудеться конференція з участю представників Координаційного Комітету Допомоги Україні і інших міст Америки, на якій будуть обговорювані далекосяжні пляни і способи реалізації їх для допомоги Україні. Напередодні згадуваного вже концерту, тобто в суботу, 12-го жовтня, о год. 7-ій вечора в залі УОКЦ відбудеться громадський форум і зустріч з представниками українського уряду і Руху.

В дальшому, із огляду на те, що підносяться голоси, які намагаються применшити трагізм чорнобильської катастрофи з її жахливими наслідками для України, УФФО заплянувала великий і міжнародний науковий конґрес генетиків, в якому візьмуть участь найзначніші науковці Америки і інших країн світу. Використовуючи при цьому всі засоби масової інформації, хочеться, щоб в такий спосіб світ дізнався правди про Чорнобиль і Україну взагалі.

Докладніші інформації про конґрес і інші пляни УФФО будуть подані згодом, але вже із досі сказаного можна судити, що пляни є поважні. Федерація бачить перед собою дуже великі можливості для того, щоб здобути ресурси і нести допомогу процесам відродження і державного будівництва України. Вся штука є в тому, щоб ми зуміли використати усі ці можливості, а в основному потрібні є люди, щоби могли адмініструвати такі, чи інші проєкти. Потрібні також є і гроші, покликаючись на засаду, щоб зробити гроші, треба й видати гроші. Тому Рада УФФО звертається до всіх українців Філядельфії і околиці і запрошує їх стати членами Федерації та активно включитися до праці, спільна і єдина мета якої є допомога Україні. При всіх зустрічах наших з провідними представниками України помітним є враження, що Україна дивиться на нас, та що роля, яку діяспора відіграє є високо цінена. Тому нам треба піднятися понад всякі розбіжності і поставити інтереси українських справ понад інтереси групові, чи особисті у цьому історично епохальному для нас моменті.

Степан Романко

В пам'ять сестри

бл. п. Катерини Цікало

і кузена

Левка Букатовича

складаю:

на Богословську Семінарію у Львові $100
Дітям Чорнобиля 50

Тарас ВАНЧИЦЬКИЙ з родиною

У глибокому смутку повідомляємо рідних, приятелів та знайомих, що у неділю, 8-го вересня 1991 р. упокоївся у Бозі

наш найдорожчий

МУЖ, ТАТО І ДІДУНЬО

бл. п.

МИКОЛА ГОЛІНКО

ПАНАХИДА у середу, 11-го вересня о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Koschek Porter, 990 S. Broad Street, Trenton, N.J.

ПОХОРОН в четвер, 12-го вересня 1991 р. о год. 9-ій ранку з церкви св. Юрія Переможця, 839 Yardville Rd., Yardville, N.J., **а опісля на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.**

У смутку залишилися:

дружина — СОФІЯ
сини — МИРОН з родиною
МИКОЛА з родиною
донечка — ОЛЯ з родиною

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Замість квітів на могилу нашої дорогої товаришки

Орисі Держко

складаємо на УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ в Ню Йорку:

по 100 дол. — д-р Оксана ФІЛЬВАРКІВ і Ада ЛАПИЧАК-БАХ
по 50 дол. — д-р Мирослава ІВАНЦІВ і Соня ДАЧИШИН

ПОДЯКА

Дня 7-го березня 1991 р. відійшов на вічний спочинок

найдорожчий

МУЖ, БАТЬКО І ДІДУСЬ

бл. п. проф.

ОСИП ГУЛЕЙ

Цією дорогою складаємо щиру подяку о. пароховi М. Струцеві за відправлення Панахиди, за слова потіхи в шпиталі і за чудове змістовне прощальне слово в церкві. Дякуємо о. кан. Шараневичеві і о. Лещишинові за ласкаву участь в Панахиді, а о. Л. Мудрому за відправлення Служби Божої і вислови співчуття.

Щира подяка родині д-ра Крижанівського і д-ра Волянського, які допомогли мені своєю присутністю і словами розради в годинах мого горя.

Також щире спасибіг д-рові Р. Барановському, який прощав покійного від всієї громади на Панахиді.

На поминках, де зібралося багато приятелів і парафіян подяка від родини для д-ра О. Оришкевича, д-ра О. Волянського, полк. П. Войновського, а також д-ра Р. Олійника і д-ра Р. Леґецкис за чудові слова прощання.

Безмежно вдячні за слова співчуття особисто, або листовно, за молитви і пожертви на Святі Літургії.

Нехай Господь благословить вас всіх своїми щедрими ласками.

В пам'ять покійного вплинули такі пожертви:

На ФОНД ЧОРНОБИЛЯ:

по 300 дол. — д-р С. Олійник, д-р Р. М. Леґецкис;
100 дол. — Р. Т. Бень;
75 дол. — Р. Р. Ошлапас;
по 50 дол. — д-р Я. Л. Ляшевич, д-р М. Я. Крижанівські, д-р Р. О. Сосенко;
по 25 дол. — д-р Р. С. Барановські, С. Олексів;
20 дол. — Б. І. Висоцькі;
по 15 дол. — д-р О. Л. Волянські, І. Сигалів;
по 10 дол. — М. Палюхи, Д. Барон, С. Чорна, З. Ґолія, К. Мисько, І. Хоманчук, А. Леськів, В. Квас, М. Круг, О. Салук;
по 5 дол. — М. Семанишин, С. Лукомська.

На УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ:

1,000 дол. — Марія Стефанів;
по 20 дол. — М. Баран, З. Ковальська, Р. Боб'як, Д. Слободян, Я. Січинський;
по 10 дол. — Г. Хамула, М. Бігун, І. Гошовська, Б. Бабій, С. Головатий, М. Круг, А. Любинська, Е. Рубчак, Д. Барон;
15 дол. — М. Кокорудз;
по 5 дол. — М. Семанишин, С. Лукомська.

На БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД ЦЕРКВИ в КЕРГОНКСОНІ: по 20 дол. О. Ленець, Л. Яців.

На ПОМІЧ СЛІПИМ — FIGHT FOR SIGHT: 100 дол. — М. Л. Гірняк; 50 дол. — Х. Я. Раковські.

На ДОПОМОГУ УЧНЯМ ГІМНАЗІЇ у ЛЬВОВІ: 50 дол. — І. Кашубинська.

На БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД ЦЕРКВИ СВ. ТРІЙЦІ в МЕРИЛЕНДІ:

по 100 дол. — Н. І. Ґавдяк, У. І. Сось, О. В. Лев, Т. В. Демчук;
по 50 дол. — Л. О. Білоус, К. У. Кузьмич, В. Пилипець;
30 дол. — І. Л. Панчак;
по 25 дол. — К. Д. Пащин, З. К. Ґалло, О. Я. Раковські, І. О. Зимюх, о. Т. Я. Лончина, І. В. Кость, Л. Бабяк, А. Ґавдяк, М. Качмарська, М. І. Ставничі;
по 20 дол. — Н. М. Захарченко, А. А. Вороняк, Б. Д. Ґелета, Л. Процик, Ільчишин, В. Осґуд, Л. П. Ґавдяк;
по 15 дол. — Д. Л. Фонтана, А. Алуззо;
по 10 дол. — С. В. Надраґа, Дражньовський.

Найщиріша подяка від родини всім, що не жаліли часу, ані труду, прибути на похоронні відправи. Нехай Господь вас всіх благословить.

Дружина — ЗЕНОВІЯ
Донька — МАРТА з мужем д-ром РИЧАРДОМ ЛЕҐЕЦКИС
Внучки — АЛІНА І ВАНЕССА

У глибокій скорботі ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і громадянами, що в четвер, 5-го вересня 1991 р. з волі Всевишнього відійшов у вічність

наш найдорожчий і ніколи незабутній

БРАТ

отець д-р

Богдан Курилас, ЧНІ

народжений 2-го лютого 1917 р. в Германові біля Львова (тепер Тарасівка, Пустомитського району), син Страдника за Христову Віру св. п. о. Василя й Олени з Кордубів.

Покійний був душпастирем в Тернополі, Австрії, Франції і біля 40 років в Бельгії.

Відомий під літературним псевдом, як Ігор Калиненко. Автор 3-ох збірок поезій, історичних драм і п'єс, історичних розвідок про князів Української Церкви, низки статтей на церковно-релігійно-філософсько-виховні та літературно-мистецькі теми, збірки новель у французькій і голляндській мовах. Співробітник у різних українських журналах і часописах. Капелян СУМ-у і Голова Управи Українського Науково-Освітнього Товариства в Бельгії, невтомний трудівник у Христовому винограднику і невтомний діяч для добра Церкви і Народу.

АРХИЄРЕЙСЬКІ ПОХОРОНИ під проводом Їх Ексцеленції Кир Михаїла Гринчишина, ЧНІ у вівторок, 10-го вересня 1991 р. в церкві оо. Редемптористів у Турне, Бельгія.

ПРОСИМО ПРО МОЛИТВИ ЗА ДУШУ ПОКІЙНОГО!

Горем прибиті:

брати —
СТЕПАН І РОМАН з родинами в ЗСА
ЙОСАФАТ, ВОЛОДИМИР І ВАСИЛЬ з родинами в Україні
сестри — ТЕОДОЗІЯ, СОФІЯ, ЛЮБА, ВІРА І ТЕРЕСА з родинами в Україні
ближча і дальша родина в Україні, Польщі, ЗСА і Канаді

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Замість квітів на могилу просимо складати пожертви до канцелярії Їх Ексцеленції Кир Василя Лостена на потреби Української Духовної Семінарії у Львові або безпосередньо на інші добродійні цілі.

Most Reverend Basil H. Losten, D.D.
161 Glenbrook Rd., Stamford, Conn. 06902-3092

Лікування зелами

(Закінчення зі стор. 2)

Тепер розповім, як лікували. У великому горшку заварили нашвидко зірване листя свіжого щавику. Після охолодження у чистому (листя) розчині, хлопець мочив розрубану ногу — зразу щопівгодини, а опісля щогодини по кілька хвилин. Після купелі ноги — розрубану рану замащували мастю, яку приготовляли так: в горнятку розтопили одну ложку свіжого несоленого масла, як уже починало кипіти до нього сипнули одну чубату ложечку порошку з плоскірних конопель, що разом у маслі варився у часі відмовлення три рази Богородице Діво — у той час годинник був рідкістю, а на селах його зовсім не було. Прохолола масть була яснозеленкавого кольору й нею після купелі ноги хлопцеві замащували рану. Хвора нога майже постійно спочивала на лаві до наступного сеансу, та видимо скоро затягувалася новою тканкою. Хворого пильнувала безперервно день і ніч осібно наймлена жінка.

Пані Онуцька лікувала даром, виконуючи на селі самаританську доброчинну місію. На оселі всі дорослі і діти називали її „наша мама", що не одного порятувала у біді й потребі. Це можна уважати тогочасно суспільною опікою. Своїм знанням вона радо ділилася зі заінтересованими та поучувала селянок, як користуватися в разі потреби природними ліками. Лікарі тоді жили лиш у містах, тому деколи негайна швидка допомога на селі була незаступимою конечністю. Честь таким імостям!

* * *

У давніших часах багато громадян були зацікавлені лікувальними властивостями рослин, тому весною і літом по левадах, луках і лісах снувало багато людей, що вишукували лікувальні рослини, щоб опісля застосовувати їх для лікування найближчих у родині. А пошукувані були: материнка, рум'янок, бабка, м'ята, шалвія, подорожник, полин або інші рослини, якими вміли лікувати. З дрібних і низькорослих сплітали малі віночки, посвячували їх у церкві при кінці місяця серпня на Першу Пречисту (Успіння Богородиці), засушували під стріхою хати, або на горищі, щоб у випадку потреби вживати їх для лікування. Це не були забобони — а успішна допомога.

Від того часу минуло багато років і змінилося багато з користю для людства. Вивчивши народні лікувальні складники, маємо тепер великий вибір готових ліків у пілюлях і сиропах, та ще до того у вільному продажу. На рідних землях України під цю пору є великий брак сучасних медикаментів, тому природне лікування зелами є там досі успішно примінюване.

Українські переселенці, що прибували до Канади, починаючи з 1891 роком з рідних земель України, переважно з Галичини, Буковини, Закарпаття привезли до Канади і нею користувалися, свою рідну мову, ношу, обряди, та любов і прив'язання до землі. Напевно в початковій стадії піонерського життя на новому поселенні в Канаді мусіли вживати для лікування відомі у краю середники, хоч би тому, що докучали їм не лиш комарі в Західній Канаді, але також скупі невистачаючі матеріяльні засоби. Таких побутових „дрібниць", як лікування зелами не списували і письмових записів не маємо. Зрештою хто з тих мало або зовсім неграмотних поселенців мав це робити, як треба було змагатись за фізичне існування? Перебороввши всі трудноші переселенського і піонерського життя, враз із сильною вірою у Всемогучу опіку небесних надприродних сил, їхні родини в Канаді послідовно добивалися і добилися добробуту, яким ми тепер користуємося в цій країні.

Цих кілька рядків моєї статті нехай будуть присвячені тим першим українським будівничим у Канаді, що на початку її формування віддали їй тяжку працю, сили і здібності, щоб по 100 літах, їхні нащадки втішалися вільним незалежним життям у Канаді.

ДВА РОКИ ТОМУ римо-католицький негритянський священик Джордж Столлінґс, мол., у Вашінґтоні створив нову релігійну секту, назвавши її Американсько-африканською католицькою конґреґацією. Минулої неділі, 8-го вересня, вже Єпископ Джордж Столлінґс висвятив для своєї церкви на священика першу жінку, 50-літню колишню монахиню, вдову та матір двох дітей Ровз Вернелл. Єпископ Столлінґс заявив, що його висвячення у священичий сан жінки є предтечею того, що з часом зробить ціла Римо-Католицька Церква.

80-РІЧНИЙ МИСТЕЦЬ ВОЛОДИМИР Савчак з Австралії привіз свої твори в Україну і подарував Бережанському музеєві. З виставкою Савчакових полотен знайомляться львів'яни, відтак вона переїде до Києва. В . Савчак повернеться до Австралії, але його ім'я і його мистецтво назавжди належатимуть Україні.

ПРОМОВЛЯВ ГОЛОВА УСЦАК

До звідомлення про 36-ті тенісові змагання на Союзівці („Свобода" з суботи, 7-го вересня) слід додати, що під час відкриття змагань в суботу, 31-го серпня, до учасників промовляв також голова УСЦАК Мирон Стебельський. — Ред.

ПОМИЛКУ ВИПРАВЛЕНО

У статті Миколи Світухи п.н. „Блудні діти" („Свобода", ч. 156, з 20-го серпня 1991 року) треба читати: „Вони думають про вступ у Спільний ринок, в Раду Европи, в Европейський парлямент, в інші всеевропейські інституції, — пише Бурлацький". В половині третьої колонки має бути:...„зуміє відкинути амбіції колоніяльного верховенства над сусідніми його народами і піде шляхом засвоєння всеевропейських вартостей". — Ред.

Кримські...

(Закінчення зі стор. 1)

ради в помешканні хворого проводилися і в наступні дні.

Тим часом третя надзвичайна сесія Верховної Ради Криму прийняла доповнення до декларації про державний суверенітет Криму. У доповненні до декларації, прийнятому 5-го вересня, сказано, що Севастополю забезпечується особливий статус, що визначається окремим законодавчим актом. Згідно з текстом доповнення статус міста не може бути змінений без згоди громадян міста.

На сесії тривало обговорення діяльности Кримського республіканського КПУ і його лідерів у період державного заколоту, виступив другий секретар республікому КПУ Микола Колісниченко. Перший секретар республікому Леонід Грач через хворобу на сесії відсутній. Виступ другого секретаря республікому КПУ повністю спростував народний депутат Валерій Астрахов, голова комісії з гласности і інформації, який на правдивих прикладах висвітлив справжнє обличчя партноменклятури Криму.

До Києва 3-го вересня прибули 27 кримських татар, які хотіли зустрітися з головою Верховної Ради України Леонідом Кравчуком. Того дня вони мали зустріч з заступником голови Верховної Ради Володимиром Гриньовим, який повідомив, що підтримує ідею створення національно-територіяльної автономії у Криму і пообіцяв переказати Л. Кравчукові прохання кримських татар про зустріч. Та Л. Кравчук не знайшов для такої зустрічі часу, тому 6-го вересня татари розпочали пікетування будинку Верховної Ради України. Пікетувальники тримають такі гасла: „Леоніде Кравчук, державність якого народу Ви створюєте у Криму?", „Верховна Рада і Меджліс повинні сісти за стіл переговорів".

Член організації кримсько-татарського національного руху Решат Чубаров повідомив, що 8-го вересня Л. Кравчук зустрівся з групою кримських татар і призначив зустріч з членами Меджлісу на 13-го вересня.

У Симферополі 8-го вересня відбулося засідання Ради представників політичного руху „Громадянський форум Криму" (ГФК) до якого входили кримські організації НРУ, УРП і ДемПУ. Ці партії та організації Руху заявили про свій вихід із ГФК, оскільки ГФК домагається переходу Криму до Росії. Коли залю засідань покинули представники НРУ, УРП та ДемПУ, Рада представників ГФК ухвалила заяву з вимогою провести 1-го грудня референдум у Криму з приводу самовизначення народу Криму. Текст звернення запропонував народний депутат України Сергій Цеков.

Українська...

(Закінчення зі стор. 1)

кий, Анна Гаврилець, Володимир Степурко та інші.

— Що нового спостерігається в розвитку сучасної української музики на даному етапі, які течії в ній присутні?

— Українська сучасна музика має свою специфіку. Безперечно, в ній присутні різні течії — і аванґардизм, і електронна музика, і традиційна, і рок. Але найбільш перспективним я вважаю розвиток української серйозної музики. Очевидно, вона є модерною, але не настільки аванґардовою, щоб поривати із загальною тенденцією розвитку музики. Це власне і є „розумний екстремізм". Це вже не традиційна музика — тут і нові засоби виразу, і нові шляхи розвитку, гармонії, мелодики, виконавства. Але разом з тим вона не зовсім відірвана від національних і світових традицій, а радше продовжує їх.

— Як нам відомо, Спілка Композиторів Львова, яку Ви очолюєте, у травні цього року провела фестиваль „Музика українського зарубіжжя", присвячений 100-літтю української еміґрації. Нашим читачам було б цікаво детальніше дізнатися про цей фестиваль.

— Минулого року під час мого перебування в Америці та Канаді я зібрав багато творів композиторів української діяспори, які ніколи перед тим в Україні не виконувалися і були фактично заборонені. На названому фестивалі були представлені твори біля 50-ти українських композиторів, які жили чи проживають поза межами України. Це був великий фестиваль, який тривав дев'ять днів. Він включав симфонічні, камерні, хорові, естрадні концерти, а також концерти дитячої музики та інші. В симфонічних концертах звучали твори М. Кузана, Г. Кулеші, П. Печеніги-Углицького, Р. Придаткевича, А. Рудницького, Ю. Фіяли, Ф. Якименка. Відбувся також авторський концерт відомого композитора і диригента з Америки Вірка Балея, який також дуже спричинився до організації цього фестивалю. Серед багатьох хорових та камерних творів були повністю виконані Літургії Ігоря Соневицького та Зеновія Лавришина. Звучали твори композиторів Б. Веселовського, М. Гайворонського, В. Грудина, С. Гумніловича, Г. Китастого, О. Кошиця, Р. Купчинського, З. Лиська, С. Лукіянович-Туркевич, Т. Микші, І. Недільського, Н. Нижанківського, В. Овчаренка, Р. Савицького, М. Фоменка. Були виконані також твори сучасних композиторів В. Витвицького, І. Вовка, А. Гнатишина, О. Кузишина, Л. Кузьменко, Л. Мельника, Ю. Олійника, Ю. Оранського, В. Пюри, Р. Реваковича, В. Сидоренка та інших.

Виконавцями були солісти і мистецькі колективи Львова та Києва.

Ціллю фестивалю було долучити творчість композиторів української діяспори до загальної скарбниці української музичної творчости, щоб вони увійшли в музичне життя нашої країни і світу. І дійсно, ці твори увійшли в репертуар наших виконавців і вже звучать на різноманітних концертах в консерваторіях та школах. Цей фестиваль викликав велике зацікавлення у львівської публіки і я вважаю, що він сповнив свою місію всеукраїнського музичного єднання.

Музичні фестивалі у Львові повинні відбуватися щороку. Так, на березень 1992 року плянується фестиваль, присвячений творчості Миколи Лисенка в зв'язку з вшануванням його річниці.

— Що робиться в Україні для того, щоби піднести престиж української музики на світовому рівні?

— Ця проблема є дуже болючою, бо за існуючих умов нам все ще важко виходити на світовий рівень. Спочатку ми мали деяку можливість робити це, але тільки через центральні організації, а тепер, коли ми вправді маємо більшу свободу, наші можливості все ще обмежені. Однак ми багато робимо в цьому напрямку — зокрема, слід назвати київський фестиваль Сучасної Музики, який мав би проходити там щороку в жовтні. Один такий фестиваль, на якому були представлені твори композиторів України, діяспори та іноземних композиторів, вже відбувся минулого року. На цьогорічному фестивалі в Києві проводитиметься конкурс на кращий твір, присвячений Україні, і приємно відзначити, що поважну суму на підтримку цього конкурсу нам представили подружжя Мар'ян та Іванна Коць, тому конкурсноситиме їх ім'я. Це великий патріотичний вклад в розвиток і поширення українського музичного мистецтва. Цікавим задумом фундаторів є зробити такий конкурс щорічним і дати можливість не тільки українським композитором, але й іноземним писати твори на українську тематику. Для прикладу, тематикою наступних років буде чорнобильська трагедія та голодомор в Україні.

Я вважаю, що такі фестивалі і конкурси дадуть можливість запрошувати до нас іноземних композиторів, критиків, продюсерів, мистецтвознавців і широко знайомити їх з українською музикою. Також і зворотньо — ми стараємося, щоби твори наших композиторів звучали на всесвітніх фестивалях і нам приємно, що ці твори виконуються на великих сценах ЗСА, Канади і за останній час багато наших композиторів тут побували.

Це все причиняється до виходу нашої музики в світ і популяризації українського музичного мистецтва. В цьому — велика поміч нашої діяспори, за що ми їй дуже вдячні.

Слід сказати, що рівень сучасної української музики є високим, і щоб це не звучало нескромно з моїх вуст, покликаюся на відгуки різних іноземних критиків. На яких би фестивалях наша музика не звучала, вона звичайно отримує високу оцінку, що підтверджує мою думку.

Закінчуючи свою розповідь, мистець висловив надію, що в зв'язку з проголошенням незалежности України поширення українського мистецтва стане справою державного маштабу.

Автомобільна...

(Закінчення зі стор. 2)

Італійський Фіят має дуже надійні пляни в СССР і Східній Европі. Він старається створити разом з СССР спільне підприємство, яке матиме можливість виробляти 1,2 мільйона машин річно і контролювати біля 30 відс. автомобільної промисловости в СССР. Зв'язки між Фіят і СССР почалися вже понад 20 років тому. Фіят запроєктував і побудував великий комплекс знаний як „Волзький автомобільний завод" (ВАЗ) в Тольятті, 700 миль на південний схід від Москви. В ньому почалося виробництво машин в 1970 році марки „Лада". Минулого року ВАЗ договорився з Дженерал Моторс постачати їм систему, яка контролює виділення вуглецю з моторів. СССР експортує „Ладу" і мусить задовільнити нові закони европейського ринку, що дуже важливе для совєтських експортів.

Фольксваґен — найбільш аґресивний в Східній Німеччині і Чехо-Словаччині. До 1955 року він матиме можливість виробляти 680, 000 машин у цих двох державах. Дженерал Моторс вже продукує машини у Східній Німеччині і почне складати в Мадярщині в 1992 році. Також, правдоподібно, стане спільником польської фабрики авт у близькому майбутньому.

Передбачений ріст автомобільного ринку ЗСА матиме позитивний вплив на використання надлишок продуктивности, яка тепер існує у виробництві машин. Тільки біля 65 відс. цієї продуктивности вживається тепер. На підставі передбачення, до 1994 року цей надлишок продуктивности зійде наполовину, тобто до три мільйони авт. Це означає, що з точки зору продуктивности, не буде потрібним замикати більше американських автомобільних фабрик. Але з постійним піднесенням ефективности — зміни в оперативній структурі і договори з робітничою юнією відносно устійнення системи праці — буде тенденція поєднати продуктивність з ринком, що вимагатиме деяких скорочень числа робітників.